JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1858. **Woensdag, 7 April.** **N°. 28.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................... „ 23,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

(No. 64.)

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van 4 Augustus 1857, la. H, No. 382.

Herzien Ons besluit van 21 October 1850, No. 45, betreffende de ontginning van delfstoffen bevattende gronden in Nederlandsch-Indië.

Gelet op de artikelen 27, 107 en 109 van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch-Indië, vastgesteld door de wet van 2 September 1854 (staatsblad No. 129), en op de wet van 2 September 1854 (staatsblad No. 129), en op de wet van 28 Julij 1850 (staatsblad No. 41), tot uitvoering van art. 7 der Grondwet.

Den Raad van State gehoord (advies van 5 September 1857 la P);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Kolonien, van 8 October 1857, la. H, No. 487

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De bepalingen, ten behoeve van Nederlanders, vervat in de artikelen 1, 8 en 9 van Ons besluit van 24 October 1850, No. 45, betreffende de ontginning van delfstoffen bevattende gronden in Nederlandsch-Indië, zijn toepasselijk op alle Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, die, volgens de algemeene bepalingen, bevoegd zijn zich te vestigen ter plaatse, waar de gronden gelegen zijn.

Ontginningen door Inlanders en daarmede gelijkgestelde personen kunnen op den gebruikelijken voet blijven geschieden.

Art. 2. Ondernemingen tot ontginning van delfstoffen bevattende gronden, gelegen in gedeelten van Nederlandsch-Indië, alwaar het regt van bestuur aan de inlandsche vorsten of volken is gelaten, kunnen door het Koloniaal bestuur worden bevorderd en beschermd door alle zoodanige middelen als hetzelve meest doelmatig oordeelt, ook zonder toepassing van Ons besluit van 24 October 1850, No. 45, mits de ondernemers, volgens de voor het betrokken gedeelte van Nederlandsch-Indië geldende bepalingen, bevoegd zijn zich te vestigen ter plaatse, waar de gronden gelegen zijn en daartoe vergunning van het Koloniaal Bestuur verkregen hebben.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 10den October 1857.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
P. MIJER.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal (den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast voorts alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaande Koninklijke besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 2den April 1858.

CHS F PAHUD.

De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON

(*Staatsblad* No. 41.)

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 2den April* 1858. (No. 66.)

(*Staatsblad* No. 39.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 3 December 1857, la. A, No. 1/1421.

Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, te verklaren, dat de publicatie van 12 Julij 1825, (staatsblad No. 28,) niet van toepassing is op goederen, gelost uit schepen, welke uit nood in havens van Nederlandsch-Indië binnen vallen.

Ten tweede, enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de posthouder van *Kauer (Benkoelen) F. W. L. de Sturler.*

Ontslagen:

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de ambulante ondercommies bij de recherche te *Batavia A. N. H. de Vogel.*

Ingetrokken:

Wegens vertrek, de aan *W. W. Johnston* te *Batavia* uitgereikte acte als particulier practiserend genees- en heelkundige aldaar.

Benoemd:

Tot posthouder te *Kauer* (assistent-residentie *Benkoelen*), de eervol ontslagen kapitein der infanterie *C. L. Charon de St. Germain.*

Tot ambulanten ondercommies bij de recherche te *Batavia*, de ondercommies der tweede klasse *C. F. Neuendorff.*

Bevorderd:

Tot controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de controleur der tweede klasse bij dat cader *K. A. Dekker*, onlangs van verlof uit *Nederland* teruggekeerd.

Bepaald:

Dat *A. W. A. Scholte*, commies op het bureau van den assistent-resident van *Aijer Bangies* en *Rau* en *onderhoorige eilanden (Sumatras Westkust)*, bij ontstentenis of andere wettige verhindering van den assistent-resident van *Aijer Bangies* en *Rau* en *onderhoorige eilanden*, de functien van notaris aldaar zal waarnemen.

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterij te Padang.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant *C. A. van Dinter* en de tweede luitenant *J. E. Goldie.*

Benoemd.

Tot tweeden luitenant, Mr. *L. Hovij.*

Tot commandant der *Mooren* en *Bengalezen* te *Batavia*, de eerste luitenant bij het corps *Papangers, Mooren* en *Bengalezen* aldaar *Noor Mohamad*, met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige betrekking tevens zal continueren.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar *Nederland*, wegens ziekte, aan den eersten luitenant der infanterie *P. H. Verberne.*

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, als plaatselijke adjudant te *Willem I*, de eerste luitenant der infanterie *R. H. W. C. Manger.*

Benoemd:

Tot adjudant bij het 11de bataillon infanterie, de eerste luitenant *G. P. Gorissen*, van het 10de bataillon.

Geplaatst:

Bij het garnizoens-hospitaal te *Ngawi*, de officier van gezondheid der derde klasse *B. J. Wagener.*

Bij het groot militair hospitaal te *Weltevreden*, de officier der derde klasse *B. Leitz*;
beiden onlangs uit *Nederland* aangekomen.

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 12den April (aanstaande) des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

TJIPANNAS,
den 1sten April 1858.

De Majoor Adjudant,
BERING LIESBERG.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van April.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in April den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Zondag den 11den April aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendukantoor.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand December jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet, uiterlijk vóór ultimo dezer, ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Eerste Oproeping.

De opziener bij de recherche, te Kendal, belast met het beheer der strandvonderij in de afdeeling Kendal, maakt bekend, dat op den 24sten dezer aan het strand te Kaliwungu, residentie Samarang, is opgevischt en geborgen geworden:

Een balk, lang 30 voeten en 9 duim, breed 13½ duim en dik 11½ duim, rhijnl. maat, zonder eenig merk en nummer.

Degenen die vermeenen eenige aanspraak op den boven bedoelden balk te kunnen maken, vervoegen zich ten kantore van den resident van Samarang.

De resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo maakt bekend, dat er gelegenheid bestaat tot plaatsing van eenige personen op een vast tractement van *f* 100,— en *f* 50,— 's maands, en verdere aan die *eerste* betrekking verbondene voordeelen, te schatten, nagenoeg op *f* 500 à 600 gulden 's jaars.

Degenen, die wenschen in aanmerking te komen, worden uitgenoodigd, bij gefrankeerde adressen, zich aan te melden, onder overlegging, van eenen gewaarmerkten dienststaat en van getuigschriften, aan den resident voornoemd.

VENDUTIEN.

Op Donderdag 8 April, voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag, 9 April, op het Koningsplein door *Abeelen Dennison & Co.*

en

à 4 pCt vendusalaris voor het commissiehuis van *Cassalette & Co*

Op Zaturdag, 10 April, aan de Beurs.

Op Maandag, 12 April, in het locaal van Boedelmeesteren.

Op Dingsdag, 13 April, ten huize van den heer *J. Schmidt*, op Parapattan, door *Cassalette & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen *Machmoet.*

Door de boedelkamer te Soerabaija, van wijlen *Intje Hassan, Mohanie bentie Achmat bin Abdulla Bafagie, Sech Mohamat bin Abdulla Djoebran, Asmat* en *Hadjie Abdulsadik.*

Door de agenten der Soerabaijasche weeskamer te Kediri, van wijlen *Lim Inghin.*

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg.*)

Hier de brief van de moeder, daar een van den zoon, die hem raadpleegde over zijn plan, om, op eene aanvraag van een rijk Engelschman, die sedert eenigen tijd aan de Akademie vertoevende, tot herstel zijner gezondheid, vóór zijnen terugkeer naar het vaderland, eene reis naar het zuiden voor had genomen, en daarvoor, op voordeelige voorwaarden, een reiscompagnon zocht, zich daartoe aan te bieden. In beider brieven één doel; verligting der huiselijke zorgen; in beider schrijven één geest, die der liefde, welke alle bezwaren ligt, alle opofferingen gering acht. Hoe zeer hij ook Eduard's voornemen billijkte, zoo spiegelde zich de droefheid der moeder, aan zulk eene scheiding van haren zoon noodwendig verbonden, levendig voor zijn geest. «Die huichelachtige schurken!" mompelde hij, »waarop men nooit vat kan krijgen. Zoo glad als een aal ontglippen ze je, als je ze meent beet te krijgen. Listig als de slangen weten ze zich snel genoeg te verbergen, ze omhangen zich met het farizeënkleed der schijnvroomheid." Onder deze woorden werd de stap des sprekers hoe langer zoo sneller, tot hij, op eens stilstaande, op kalmer toon tot zich zelven zeide: »Maar dat is immers in 't geheel de weg niet; wat zou 't je baten, al zag je voor den vent een galg opgerigt! Daar was de arme weeuw niet verder meê; liever met krachtigen bijstand de pogingen der ongelukkigen geschraagd, en wie zou je 't ook nader geven? Na je dood krijgen ze toch hun portie. Komaan dan maar, niet langer getalmd! Een goed voornemen moet niet uitgesteld worden," en de heer van Ingen zette zich aan de schrijftafel, schreef eenige regelen, die hij gelastte terstond aan het adres te bezorgen, en wandelde toen weder met zijn gewonen gelijkmatigen tred de kamer op en neder. Die peinzende kamerwandelingen! Van den huisvader, den menschenvriend, den koopman, den geleerde, den staatsman, wat leveren ze niet al op! O, hoe menig een zegenrijk voornemen wordt er niet door die stille zachte treden als bevestigd, waarvan huis en maatschappij de rijpe vruchten plukken! Hoe menig zware strijd niet uitgedrukt in dien versnelden tred, waarmede de bezorgde zijn vertrek op en neder stapt, alsof die schreden eenig uitzigt mogten openen! Hoe menig duistere gedachte of diepzinnig ontwerp verkrijgt, onder dien langzamen, zachten gang, gestalte en vorm, die eenmaal der wereld geopenbaard, hare bewondering afvraagt! Kent ge die huiselijke wandelingen van vader, echtgenoot of vriend? O! dan koestert gij er zeker, als ik, eerbied en liefde voor, wijl ze de typen in zich afdrukken van den werkzamen geest, die zelfs met de uren der uitspanning woekert tot heil der zijnen.

Oom van Ingen was nog altijd wandelende, toen een tikken aan de deur de komst van een bezoeker vermeldde. Het was Groenveld, die de ontbieding terstond had gehoor gegeven, en in ietwat gedrukte stemming binnen trad. 't Was hem wel aan te zien, dat de laatste dagen, zorg en kommer met zich hadden gevoerd. Was het louter eigenbelang, louter zorg voor zijne toekomst, die zijn voorhoofd bij wijlen pijnlijk deed fronzen? De ijver, waarmede hij de belangen der weduwe behartigde, weêrsprak dit vermoeden. Hij liep, als men zegt, het vuur uit zijn sloffen, om bij de crediteuren ten haren voordeel werkzaam te zijn, en zoozeer was hij in hare zorgen verdiept, dat hij, op de gewone vraag van den heer van Ingen, terwijl hij hem de hand toereikte: »Hoe gaat het Groenveld?" aan geene beleefdheidsvraag omtrent zijn persoon dacht; maar aan den loop der zaken, die zijn hoofd geheel in beslag hadden genomen, waarom hij spijtig antwoordde: »Och, mijnheer! een schat van medelijden op de lippen; maar geen zier in 't hart. Iedereen heeft de grootste deelneming voor mevrouw van Ingen; maar om een cent op vordering te laten vallen, dat krijg je niet van hen gedaan."

»Ja," viel de heer van Ingen, glimlagchend om het *mal à propos*, in; »dat is zoo als van ouds; maar ik had met mijne vraag u zelf op het oog, en meende mij eens naar uwe vooruitzigten te informeren. Ben je al wat op het spoor, want van je verdiensten viel nog geen duitje voor den kwaden dag over te garen, dacht mij."

Aangekomen Vreemdelingen

van den 3 tot en met den 6den April 1858.

MARINE HOTEL. *J. Hijmans*, van Samarang — *D. Balder*, van Sidney — *F. de Jongh*, van Idem — *Jacques Jacobsen*, van Idem — *P. J. Detering*, van Amsterdam — *A. J. N. Meurle*, van Idem — *H. A. K. S. de Jong Henrijks Tak*, van Idem.

HOTEL WILLEM II. *J. J. Bjelen*, van Soerabaija.

HOTEL DES INDES. *J. M. C. de Génd*, van Java — *D. L. Chapuis*, van Batavia — *Simon*, van Onrust — *Brantsen*, van Idem — *Baighton*, van Samarang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *W. H. de Koning*, van Vlissingen — *K. B. de Weerdt*, van Melbourne — *O. J. Truter*, van Idem — *C. J. Serlé* en *Echtgenoot* van Nederland — *D. A. Florijn*, van Idem — Mevr. *Truter* en *Kinderen*, van Melbourne — *Carpentson*, van Buitenzorg.

JAVA HOTEL. *H. J. Roseboom*, van Soerabaija — *J. W. Themmen*, van Solo — *A. Colberg* en *Echtgenoot*, van Melbourne — *J. W. Reimer*, van Cape Town.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. KUNST, Jr.

en

A. C. DE BRUIJN.

Batavia, 3 *April* 1858. (940)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. C. Schallig, geb. Andreas.*

Samarang, 1 *April* 1858 (950)

Bevallen van eene DOCHTER, *P. Paul*, echtgenoot van Mr. *G. H. Hofland.*

Soebang, 3 *April* 1858

Eenige kennisgave (941)

Op den 24 Maart ll., overleed te Tagal, de WelEd. Gestrenge Heer *G. J. P. van de Poel*, in leven oud resident van *Pekalongan*.

C. VERNET.

(945) Wed. *C. van de Poel.*

FAMMILLENJA KANGDJENG

Raden Adie Patie di *Madja-Lengka*, njang ada di Negri *Demak*, batja Java-Bode No. 24 dengan tekloear deermata, dengan maninggal-nja ietoe Raden Aijoe, tingal doewa anak ketjiel, niat saija Djoemoea di moekak, boeat *salatken Gaib* di Massigit *Demak*. Lagie bikien banjak poedjie, ietoe maninggalan hiar dengan Rahmat.

(963) Niti PRODJO.

VENDUTIE

op Donderdag den 8sten April 1858,

voor het Commissie-huis van Gebr. ROSELJE & Co.

van diverse Kramerijen, Lijnwaden, Spiegels, Glaswerk, stellen Koffers, etc.;

VOORTS

voor Rekening van wie zulks zoude mogen aangaan.

VLBre No. 1579/1582, 4 K. inh. 100 doz.

VIJLEN.

Alhier beschadigd aangebragt van Nederland, per Ned. Schip *Diligence*, gez. L. Smit. (935)

Op de Vendutie van Donderdag, den 8 dezer,

zullen de ondergeteekenden tot sluiting van rekening verkoopen:

25 Rollen WASDOEK.

Een Partijtje Groenten in blikken en flesschen.

(972) GEBR. ROSELJE & Co.

HOUT-VENDUTIE

Op Donderdag, den 8 April 1858,

Op het Heemradenplein, door *John Pryce en Co.*,

à 2 pCt. Vendusalaris,

van eene groote partij JATTIEHOUTEN BALKEN, van groote dimensiën, KROMHOUTEN en DOODKISTPLANKEN. (931)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 9 April 1858,

naast de loods der Race-club op het Koningsplein, door ABEELEN, DENNISSON en Co.,

van Lampen, Costumes en verdere goederen, behoorende aan het *Cirque Europeën*, en daarna de loods van genoemd Cirque met al deszelfs toebehooren,

alsmede:

eene geheel nieuwe linnen Tent.

(904)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 9 April 1858,

voor het commissiehuis van CASSALETTE *&* Co.

à 4 pCt. Vendu-salaris,

tot sluiting van rekening en zonder reserve, van:

50	kisten	à 4 doz.	Zuivere Bordeaux Pauillac medoc.
50	»	» 4 »	» » Margaux »
10	»	» 1 »	Vin de Nuits.
10	»	» 1 »	Clos de Vougeon.
10	»	» 1 »	de Chambertin.
10	»	» 1 »	Cantemerle.
10	»	» 1 »	Château Longueville.
25	»	» 1 »	Brane Mouton.
10	»	» 1 »	Château Latour.
10	»	» 1 »	Château Margaux.
10	»	» 1 »	Château Ranzan.
10	»	» 1 »	Haut-Sauternes.
10	»	» 1 »	Haut-Barsac.
10	»	» 1 »	Vin blanc Graves.
5	»	» 1 »	Kirschenwasser.
5	»	» 1 »	Absinthe Suisse.
5	»	» 1 »	Maraschino.
20	»	» 1 »	echte Jacquesson Champagne.
25	»	» 1 »	Salade olie.
100	»	» 1 »	old Champagne cognac.

10 Oxhoofden wijn.
20 Tierçons cognac van 1835.
1 pijp Madera.
25 kisten Vruchten op Brandewijn.

20	»	Kappers en Olijven.
20	»	Marmelades en Geleés de fruits.
40	»	Macaroni en Vermicelli.
20	»	Sardines à l'huile.
10	»	à 100 bl. Petits pois.
5	»	» 30 » Juliennes.
5	»	» 100 » diverse Patés.
2	»	» 50 » Lamproie.
2	»	Céléri au jus.

20 Pullen à 9 litres Voorloop.
40 » Essence de Thérebentine.
1 kist Medicijnen.
10 » à 12 doz. Eau de Lavende (1e kwaliteit).
2 » fijn speelgoed.
1 » echt Goud Galon.

Al het vorenstaande is van Superieure kwaliteit en verdient de meeste aanbeveling.

verder:

4 paar Brillanten gezet als oorknoppen.
2 » dito » » haarspelden.
1 Brillant als ring gevat weg. 7 karat.

10 Gouden en 15 Zilveren Horologien van zeer goed fabrikaat; een factuur Bijouterien, als: Armbanden, Broches, Parures, Ringen, Vest- en Hals-kettingen, 1 Zilveren Thee- servies, wegende circa 70 realen, 1 Zilver vergulde en 1 zilveren Sirih-doos, Snuifdoozen, Inkt- en Lucifersdoozen; wijders, een kist fijne Pleetwerken, fijn Glaswerk. Porceleinen Tafel-serviezen, voor 12, 18, 24 en 36 personen, Thee-serviezen, Waschtoestellen, Bloempotten, Modewaren, Speelgoed, enz. enz. (936)

OP DE VENDUTIE

Van den 9den April,

Zal mede worden verkocht;

1 kist Rob Boiveau Laffecteur.
2 » Quinine.
1 » Zijden Mantilles.
1 » Brusselsche Kanten,
1 IJzeren Brandkast van Graaff.
1 Berrisford's improved weighning Machine.
(965)

De ondergeteekenden zullen op de Vendut[ie] van Vrijdag in het *Cirque Européen*

mede verkoopen wegens vertrek:

Een Span fraaije zeer goed loopende overwal[sche] WAGENPAARDEN.

alsmede:

Twee idem. idem. pas van CHERIBON aangebragt.

(923) ABEELEN DENNISON & Co.

VENDUTIE

WEGENS VERHUIZING

op *Dingsdag*, den *13*den Apr[il]

ten huize van den Heer **J. Schmidt** op Parapattan door *Cassalette & Co,*

van spannen fraaije en hardloopende MACASSER wag[en]paarden, een zoo goed als nieuwen Palanquin, voo[rts] deszelfs wel onderhouden inboedel bestaande uit M[eu]belen van mahonij en andere houtsoorten als: Tafels, Stoelen, Canapés, Consoles, Waschtafels, Buffets met marmeren bladen, Spiegels, Schilderijen, Ha[ng-] Muur- en Tafellampen, Matten, Gordijnen enz.

benevens

EEN PIANO

en eene zeer fraaije collectie Bloemen in potten.

Alles Zondag 11 dezer te bezigtigen. (9

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 13 April 185[8]

voor het Commissiehuis van *John Prijce en Co.*

à 4 pCt. Vendu-salaris,

van diverse Lijnwaden, Chitzen, Koperdraad, Lijn[-] Klapperolie in kelders voor huisselijk gebruik, Propat[ria] Papier, Zilver in blokjes enz. enz. (9

VENDUTIE

op Woensdag den 14 April 185[8]

Wegens vertrek voor de woning van den WelEd[el] heer **J. Jonker** op Noordwijk bij de Gang Patjenong, door *B. J. Leon*, van een zoo goed als nieuwe Milo[rd] hardloopende wagen-paarden, voorts zoo goed als nieu[we] Meubels als: Stoelen, Tafels, Banken, Hang- en Ta[fel]lampen, Schilderijen en Spiegels, enz. enz. (9

VENDUTIE

Op Donderdag, den 15den April 1858,

voor het Woonhuis van den Heer

MACLAINE,

wegens vertrek,

door JOHN PRYCE en Co.,

van een netten INBOEDEL, PAARDEN, RIJTUIGEN, e[n]

zoomede van

melkgevende Koeyen.

Op Woensdag voor een ieder te bezigtigen. (9

De ondergeteekenden zullen in den loop van d[eze] maand op vendutie verkoopen:

Een partij Sal Amoniac,

in kleine kavelingen zeer geschikt voor Machinist[en] en Landheeren.

alsmede

MARMEREN VLOERSTEENEN.

(924) ABEELEN, DENNISON en Co.

»Waarlijk niet, mijnheer; en toch heb ik er nog niet veel werk van gemaakt; mijn eerste kantoor heeft mij niet veel gunstigs opgeleverd."

»Welnu," was het antwoord, »dan heb ik er wel over gedacht, en wilde je voorstellen, om je maar niet weder van een nieuwen patroon afhankelijk te stellen, maar je verkregene ondervinding en handelskennis eens voor je zelf te exploiteren: wat dunkt je van eene associatie met Henri van Ingen?"

Groenveld's bleek gelaat werd door een hoog rood overtogen en, terwijl hij zijne donkere oogen vragend naar den heer van Ingen ophief, als vertrouwde hij zijne ooren niet, was een stamelend: »mijnheer!" al wat hij antwoordde.

Trouwens, de heer van Ingen scheen nog niet veel antwoord te verwachten, want hij vervolgde met de verdere uiteenzetting van zijn plan, dat, gegrond op de zucht om het verlies van mevrouw van Ingen eenigermate te gemoet te komen, hem de hand zou doen leenen, om de verbroken carrière van haar zoon weêr te herstellen. »Henri van Ingen is nog te jong om alleen eigene zaken te drijven, daarom moet hij een compagnon hebben; en ik ontveins 't niet," sprak hij, »niemand daarvoor geschikter te achten dan u; zoo ge dus ook wat bij kunt brengen, Groenveld! als équivalent van het fonds, dat door mij, ten behoeve van van Ingen, in de zaak gestort zal worden, geloof ik dat wij al een heel eind op weg zouden zijn, en meen ik op uwen ijver en dien van van Ingen genoeg vertrouwen te mogen stellen, om daarin een waarborg te zien tot het welslagen van uw eerlijken handel; want God verhoede u voor de streken en listen der woekeraars en huichelachtige schelmen! Doch liever niemand veroordeeld, wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht." Groenveld was wel wat bedaard maar nog niet geheel bekomen van de verrassing, die dit voorstel op hem uitoefende. Weinig vermogt hij dus uit te brengen, alleen dankte hij den heer van Ingen voor zijn vereerend vertrouwen, dat hij zich ten allen tijde hoopte waardig te maken, en vertrok schier overstelpt door zijne gewaarwordingen van blijde hoop, warmen dank en onbegrensde achting voor zijn opregten vriend en beschermer; zonderling vereenigd met een onbeschrijfelijk zoet gevoel, welker fluisteringen tot hiertoe gedoofd, zich nu tot krachtige, schoone klanken verhieven. Zou 't mogelijk zijn, die zoete droombeelden, die hem bij wijlen omzweefden, waarvoor hij als begoochelingen eener eerzuchtige en strafbare verbeelding de oogen sloot, zou hij ze eens als werkelijkheid mogen omvatten? En het beeld van een levendig, bedrijvig en bevallig meisje trad steeds helderder voor zijnen geest, en verkortte hem den weg naar zijne eenzame kamer.

Na wikken en wegen, na delibereren en consulteren, kwam het eindelijk tot concluderen, waarvan het gevolg was, dat er eerdaags eene kervers nieuwe firm[a] werd opgerigt, tusschen de heeren Groenveld en v[an] Ingen, tot bevreemding van menig vergrijsden ka[n]toorklerk over de stoutheid van zulke jonge snoeshane[n], tot hoop en verwachting van de aandeelhebbend[en], tot blijde vreugde vooral van de nieuw geassocieerd[en]. De heer van Ingen genoot de aanvankelijke zelfv[ol]doening van door zijne tusschenkomst in veler hart[en] vernieuwden levenslust te hebben gekweekt, en ha[ar] die de levenstogt zwaar begon te vallen, met nieuw[en] moed te hebben bezield.

Met hoeveel blijde vreugde vernam Eduard deze [tij]ding! Hoe spoorde zij hem aan ter verdere medew[er]king, om het verlies zijner moeder te verzachten! [En] deze! O, zij weende dankbare vreugdetranen bij het [be]rigt van de menschlievende handelwijze van hem, w[ien] zij wel eens van ruwheid had beschuldigd. Hoe geluk[kig] gevoelde zij zich hare woning te mogen blijven be[wo]nen en, hoewel zuinigjes, van het geredde nog te k[un]nen rondkomen, nu de zorg voor Henri haar geh[eel] was ontnomen. In vurig danken en bidden ontsl[oot] zij haar hart tot God, die uit dien zwarten nacht z[ulk] een liefelijken morgen had doen verrijzen.

Cirque Europeen

Direction de MM. BERNE et SCHMIDT.
AVEC L'AUTORISATION DE M. LE RÉSIDENT DE BATAVIA.

pour la Clôture diffinitive et sans remise.
Mercredi, 7 Avril 1858.

GRANDE REPRESENTATION.

A 8 HEURES ½ DU SOIR,
TIRAGE DE LA LOTERIE,
des cheveaux etc. du CIRQUE.

Par les soins obligeants de Mr. Le Notaire KLEIJN.

PRIX D'ENTRÉE.

Un billet avec place réservée	f 3,50.
Un „ „ non reservée	„ 3,—.
Un Enfant	„ 2,—.

On Commencera à 8 heures précises.

On peut se procurer des billets, à l'Hôtel des Indes, le soir, de la répresentation au Koningsplein,

Personen die het bedrag hunner loten nog niet hebben voldaan, worden verzocht hetzelve ten spoedigste af te dragen aan
(929) H. M. VAN DORP.

TROISIÈME
Grand Concert dans la Salle de
L'HARMONIE.

MARTIN SIMONSEN,
(Premier Violon Solo de Sa Majesté le Roi de Danemark)
à l'honneur d'annoncer au Public de Batavia
CONCERT
VENDREDI, le 9 Avril 1858.
Assisté par Mme. GHYMERS, M. RYCKMANS et M. SOUWEINE,
Prix des Billets 5 florins.
(970)

MARTIN SIMONSEN,
(Solo Violinist to his Majesty the King of Denmark.)
begs leave to announce to the Public of Batavia, that he will give HIS THIRD CONCERT at the Harmonie on
FRIDAY EVENING, the 9 April.
Further Particulars will appear in the Programmes.
(971)

Per "Catharina Geertruida"
van Manilla ontvangen:
EEN FACTUUR SIGAREN
van alle soorten,
als No. 1, 2 3, Superieure Binondo en Londres, Cortado en Havannah Model.

Per Kist van 10/m tegen zeer billijke prijs.
(934) ABEELEN, DENNISON EN Co.

XII. DE ZEGEPRAAL DER MOEDERLIEFDE.

Terwijl het wentelend rad des tijds voor mevrouw van Ingen, na zulk een bangen nacht, een helderen morgen had doen aanbreken, wiens zachte glans haar door tranen beneveld oog vriendelijk tegenblonk, was er voor Maria ook veel veranderd. Zij had het »donkere huis" verlaten, echter niet zonder het zalig bewustzijn er licht en warmte te hebben verspreid. Wel had zij de lang gedoofde vonken uit de smeulende asch opgerakeld, en door eene verkwikkelijke warmte van hare sponde gekluisterde gekoesterd. Met liefdevolle zorgen omzweefde Maria de oude kranke, wie zonder haar een verlaten, met haar een door liefde geheiligd sterfbed gegeven was.

Na den dood van jufvrouw van Es was er geen enkel bezwaar dat Maria belette eindelijk aan Mathilda's verlangen, om haren intrek op Woudbeek te nemen, te voldoen. Ook maakte zij nu te gewilliger van dit aanbod gebruik, wijl zij hoopte Mathilda's wankelende gezondheid door hartelijke verpleging en vriendschappelijke zorgen te schragen.

(Wordt vervolgd.)

S.B. VAN KLEEFF & Co.

PASSER PISANG en RIJSWIJK.

Verkrijgbaar:
Versche Samarangsche Beschuit in heele en halve trommels en groene Zeep in potten.
Alsmede:
Goede Tafelwijn reeds gunstig bekend, Merk C. & C. en Ankertjes puike Wijn Azijn.
(946)

S. B. VAN KLEEFF & Co.
Passer Pisang en Rijswijk.
Ontvangen per het Schip FACTORIJ, Kapt. JANSSEN,
Puike Boter,
(945) VAN DER LEEUW.

Bij de ondergeteekende zijn dagelijksch te bekomen:
VERSCHE GROENTEN.
U. TEUSCHER,
(909) Bloemist te Meester-Cornelis.

TOKO RIJSWIJK
Fraaije zingende Canarie vogels,
tegen verminderde prijs.
(968) J. C. SAIJERS.

ZUIVERE KLAPPER OLIE
van de Cokos-Eilanden,
tot verminderde prijs, vrij aan huis.
(925) ABEELEN, DENNISON EN Co,

Ontvangen:
Superieure Engelsche Kinder ZADELS, Race ZADELS. Dames en andere ZADELS. Engelsche Heeren en Dames VALIEZEN, voor de Land-Mail,
Bij
(966) ABEELEN, DENNISON EN Co.

J. SCHMIDT,
Mr. Kleermaker, op Molenvliet,
brengt ter kennisse van zijne geëerde begunstigers, dat hij zijn MAGAZIJN van af den 15den April a. s. zal verplaatsen naar Rijswijk, in het huis vroeger bewoond door den Heer E. KINDER, naast de firma LEROUX & Co. (937)

Weder Verkrijgbaar:
EEN PARTIJ
WANMOLENS,
naar Amerikaansch model.
(930) JOHN PRYCE & Co.

De Ondergeteekenden hebben weder ontvangen eenige paren
SPIEGELS,
in prachtig vergulde Lijsten van 19, 18 en 17 Ned. D^m.
De dimensien der glazen als volgt:

195	bij	114	Ned. Dm.
188	„	111	
174	„	108	
171	„	102	
162	„	102	

(916) GEBR. ROSELJE en Co.

Puike Manilla SIGAREN No. 2.
Havana Model Ao. 1856.
Verkrijgbaar bij
(915) GEBR. ROSELJE & CO.

De Ondergeteekenden ontvingen een assortiment
ZWARTE EN GREINE
HOEDEN,
expresselijk voor dit klimaat vervaardigd.
(919) CASSALETTE en Co.

VERKOOP VAN TABAK.
Op een nader te bepalen dag zullen door de Ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht de ondervolgende TABAKS-OOGSTEN, te weten:
1o. Het merk Nicot bedragende p. m. 350/m. Am. pd.
2o. „ „ Tenabang „ 350/m. „
3o. „ „ Havanna „ 300/m. „
De monsters zullen eenige dagen voor den verkoop ten hunnen kantore te bezigtigen zijn.
(926) ADAM EN CO.
Soerabaija, 20 Maart 1858.

Ontvangen:

Roode Bordeaux wijn Chateau St. Pierre, St. Julien in kisten van 48/1 flesschen.
Witte Barcelona Brandewijn in kisten van 12/1 flesschen.
Jamaica Rum in manden van 24/1 & 50/1 fl.
Anisette, Curaçao, Persico, Vanille } Likeuren van Wijnand Fockink in kisten van 24/2 flesschen.
Punsch van Rum, W. Fockink op heele flesschen.
Rinsch Maag bitter „ „ ½ en ¼ „
Pommeranz „ „ in kistjes inh. 100 lange flesschen.
Versch Selterswater laatste schepping 1857, in manden van 50/2 kruiken.
(955) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.
BATAVIA, den 7den April 1858.

Ontvangen van Epernay (Marne).
CHAMPAGNE AY
„ SILLERY
„ FLEUR DE BOUZY
„ OEIL DE PERDRIX } MOUSSEUX, qualité supérieure.
in dubbelde kisten van 12/1 en 24/2 flesschen.
Batavia, den 3 April 1858.
(911) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

LET WEL!
Kost en Inwoning ad. f 60,— en f 70,— 's maands, en binnen en buitenshuis Eten.
Bij
Mevr. J. HELLINGS geb. Bekink.
(920) Passer Senin.

Per Admiraal Piet Hein
ontvingen de ondergeteekenden:
100 Rollen CHIN. VLOERMATTEN.
100 Kisten MANDARIJN GEMBER.
50 „ à ½ PIKOL VUURSTOKKEN.
8 „ DIVERSE ZIJDEN, IVOORWERK, SPEKSTEENEN VOORWERPEN ENZ.
(918) CASSALETTE en Co.

Eenige Klanten
van de
BOULANGERIE FRANÇAISE
vestigen de aandacht van de betrokken autoriteit op het slechte en ongezonde Brood, dat sedert eenige dagen weder door die bakkerij wordt geleverd. (922)

C. H. W. AMENDE
beveelt zich aan tot het onderwijs geven op de PIANO, en het stemmen en repareren derzelven.
Adres Koningsplein.
(958) Telegraaf Kantoor.

DE ARAK-, LIKEUR- EN AZIJN-STOKERIJ,
Vroeger gedreven onder de firma J. Jonker, zal van af heden worden voortgezet, onder de firma
JONKER EN ZUUR.
BATAVIA, 1 April 1858. (927)

TE KOOP

Een goede Reiswagen,
Adres
(917) HOTEL DES INDES.

TE KOOP

op voordeelige voorwaarden een HUIS in gang Scot.
Adres A. POUBLON.
(952) Architect Goenong Sharie.

TE HUUR OF TE KOOP

Een aangenaam gelegen HUIS op Cramat vroeger bewoond door Mr. P. Mijer.
Te bevragen bij
A. W. VAN HAEFTEN.
(959) op Struiswijk

TE KOOP.

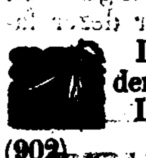

De Engelsche Schoener CAROLINE, laadende p. m. 2500 picols.
Informatiën te bekomen bij
(902) PAINE, STRICKER en Co.

Te Koop a f 200,—
Twee Groote Gravures in fraai vergulde lijsten, voorstellende le Triomphe en le Départ.
Te bevragen bij
(969) H. M. VAN DORP.

TE HUUR OF TE KOOP,

Een HUIS in de Secretarielaan.
Te bevragen bij den bewoner den Heer
VAN DER BEEK.

(967)

TE HUUR

Gemeubeleerde *appartementen*, Suites, met tafel.
Adres
DESCHAUX.
(948) *Gang Chaulan.*

Te Huur

1°. Mei een HUIS in de *Batoe-toelies*, hoek gang Patjenongan.
Adres
(944) MEIJER.

WAGEN-DIENST

van

H. W. VAN VUURDEN,

te

WILLEM I.

De Ondergeteekende heeft de eer aan het geachte reizend publiek bekend te maken, dat hij het

LOGEMENT en de daaraan verbondene WAGEN-DIENST van den heer DONGRIOT te BOYOLALIE

heeft overgenomen en dat hij geene moeite noch kosten als sparen zal om hetzelve op denzelfden voet te brengen bij hem op *Willem I*, en men ten allen tijde Wagens en Paarden van *Boyolalie* naar *Solo* en *Djocjocarta*, als nog van *Boyolalie* naar *Salatiga, Bawen, Willem I, Magelang* en *Djocjocarta* en van *Bawen* naar *Oenarang* en *Samarang Vice Versa* krijgen kan.

WILLEM I, *den 1sten April* 1858. (949)

EUROPEESCHE WASCHERIJ

De ondergeteekende maakt het geëerde publiek bekend, dat hij zijne werkplaats heeft ingerigt in het Kampement van het Garnizoens-Bataillon 1ste Militaire Afdeeling, waartoe hij zich bijzonder aanbeveelt.

(964) P. VAN DER ZEEP

Aan de Abonné's

VAN

DOBIE DJAWA

wordt medegedeeld dat het waschgoed wel twee maal 's maands zal gehaald en geleverd worden, maar geenzins daarmede moet verstaan worden, het afhalen van het goed van allen op *één* zelfden dag. (951)

In eene bloeijende landelijke onderneming, (*Suiker* en *Padie* wordt verlangd een COMPAGNON, in staat om in termijnen

ƒ 50,000 à ƒ 60,000,—

aan te brengen.
Men adresseere zich onder Lr. K, bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP,
(903) te *Batavia.*

Onze generale procuratie, den 31sten December 1855, aan den Heer **J. B. van den Dungen Bille,** verleend, is op heden met onderling goedvinden ingetrokken.

MAJOR, MATZEN EN Co.

SOERABAIJA, 1 *April* 1858. (921)

De ondergeteekende zoekt een

Jong mensch

tot het verrigten van *Schrijf-* en ander Toko-werk. (957)

BATAVIA, 1858. H. M. VAN DORP.

Op de Suikerfabriek *Tjomal*, in de Residentie *Pecalongan*, wordt gevraagd een ervaren

MACHINIST,

liefst een die Suiker met luchtledige pannen kan kooken, en reeds eenige jaren alhier werkzaam is geweest.
Nadere informatiën bij den Administrateur dezer fabriek.
(960)

EENE GOUVERNANTE

in staat de *Engelsche* en *Fransche taal*, grondig te onderwijzen, tevens bekwaam in alles, wat tot eene vrouwelijke opvoeding behoort, (muziek uitgezonderd) zag zich gaarne geplaatst.
Adres letters C. H., bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (959)

UNE DEMOISELLE HOLLANDAISE,

de bonne famille, pourvue d'une acte d'admission pour les quatre langues modernes, l'Histoire, la Géographie, le Calcul, etc., aimerait bien se voir placée comme gouvernante, chez une famille aux Indes.
S'adresser par lettres affranchies sous les lettres A. M. v. d. V. chez le libraire H. M. VAN DORP, à *Batavia.* (955)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeker middel voor *waterzucht.* D. . . K. . . . ., te *Zaandam*, was sedert 15 maanden zoo sterk lijdende aan waterzucht, dat het water door de poriën der huid drong en hij drie maal daags zich van schoone windsels moest voorzien. Telkens wanneer zijn geneesheer hem bezocht, dacht hij hem misschien dood te vinden, en alle zijne vrienden wanhoopten op zijn herstel. Zijne zuster, echter, welke zelve bevorens veel baat bij de pillen van Holloway had ondervonden, raadde hem, ook dezelve te beproeven. Tot zijn geluk volgde hij dien raad, want in weinig tijds begon zijn toestand zich te verbeteren en thans geniet hij weder de beste gezondheid. Deze pillen werken uitmuntend in gevallen van leverkwalen en galziekte.
Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway-zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, *à contant:*
Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworejdo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » J. Vallette.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok.
» Samarang » H. L. de Lyon, V. H. Noman. Kolff & Co. en bij
De hoofdagenten Soesman & Co. (905)

Toewan LANGE dan sekoetoenja, toekang Boekoe di Batawie.

Dari inie harie saban SAPTOE di kaloehwarken

SOERAT CHABAR BATAWIE,

harga setenga tahoon delapan roepia recepis,

bagimana terseboet di dalam nommer satoe, jang koeliling di tanah Djawa, dan poeloe-poeloe bilangan tanah Hindie Nederland. (947)

تون لاڠ دان سكتون توكڠ بوكو٢ دبتاوي *
در اين هاري سبن سڤتو دكلواركن *
سورت خبر بتاوي
هرݢان ستڠه تاهن * روڤيه رسڤس بڬيمان ترسبت د دالم
نومبر ١ كوليلڠ دتانه جاو دان ڤولو٢ بيلاڠن هندي
نيدرلند *

DE NIEUWSTE EN VOLLEDIGSTE KEUKENBOEKEN ZIJN:

van Hemert, Nieuw volledig Handboek der kookkunst. . . . . ƒ 3,—
Maria Haezebroek. De hedendaagsche kookkunst of de wetenschap om lekker en goedkoop te eten en te drinken. . . « 4,—
Soijer. De bekwame huisvrouw of nieuw kookboek, geb., ... « 3,—
De volmaakte Geldersche keukenmeid. . . « 3,—
Daatjes woordenboek voor de keuken. . . » 2,—
De hedendaagsche Banketbakker, bevattende 434 recepten, 2 deeltjes. . . . . « 3,—
Stam. De fijne keuken. . . . . « 2,—
Te bekomen te Batavia en Samarang, bij
(889) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

FEEST-GESCHENKEN.

Van der Palm, Pracht-Bijbel voor Christen-huisgezinnen, 3 dln. met staalplaten, verguld op snee. . ƒ 40,—.
Baumhauer, Voorlezingen over de 4 Evangelien. ƒ 5,—.
Ten Kate, God mijn alles. Christelijk Huisboek » 3,—.
Prentbijbel; versierd met nagenoeg 1000 houtsneêplaten. . ƒ 20,—.
Kerkboekjes, verguld op sneê. . ƒ 10,— tot » 20,—.
Idem met verguld-zilveren en gouden slot ƒ 30,— à ƒ 65,—.
Te *Batavia* en *Samarang* bij
(888) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Echte Rodgers en Cowans Scheermessen.

Cowan's Razor strop à ƒ 6 en ƒ 10
Cowan's Razor paste » » 2
Te bekomen bij
(962) H. M. VAN DORP.

235e NEDERL. STAATS-LOTERIJ

NOG DISPONIBEL EENIGE
Vijfde en Tiende gedeelten van Loten
à ƒ 20,— en ƒ 10,—.
(956) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1858.

Debiteuren en Crediteuren van wijlen den WelEd. Heer *G. J. P. van de Poel*, gelieven aangifte of be[...] te doen, aan de
Wed. C. VAN DE PO[...]
TAGAL, 3 *April* 1858.

STOOMBOOT

SAMARANG PACKET

vroeger de LANGAN LAMONGAN,

vertrekt geregeld den **10**, **20** en **30** van [de] maand, van BATAVIA naar SAMARANG, en [den] **5**, **15** en **25** van SAMARANG naar BATAVIA, [den] **15** en den **20** zal de reis over CHERIBON ge[...] worden; terwijl er buitendien altijd gelegenheid zal [...] om CHERIBON aan te doen en men zich tot dat e[...] maar tot den Agent aldaar, den heer *A. A. Rusette* behoeven te wenden.
Nadere informatiën bij de
de Agenten,
(908) LEVERT EN Co.

VOOR VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABA[IA]

Wordt aangeboden het Nederl. Barks[chip]
FACTORY kapt. J. JANSEN, [...]
Om tegen 10 dezer derwaarts te vertrekk[en].
Adres bij
de Agenten
(910) LANBERG, BEZOET DE BIE en C[o.]

DE KONINGIN DER NEDERLANDEN

Vertrekt op den 12den dezer, over M[un]tok en Riouw naar Singapore.
Verdere inlichtingen te bekomen bij de
Directeuren der N. I. Stoomb.- Maatschappij
MACLAINE WATSON en Co.
(958)

BATAVIA.

De beide concerten, op ll. Zaturdag en gisteren avo[nd] door den heer *Martin Simonsen*, in eene der zalen v[an] de Societeit *Harmonie* alhier, gegeven, hebben het Ba[ta]viasch publiek in de gelegenheid gesteld, het scho[one] spel van dien virtuoos te bewonderen. Het ligt n[iet] in ons voornemen, over al het verrukkelijke, op [die] beide avonden door ons gehoord, uit te weiden, [maar] noeg zij het te verklaren, dat de heer *Simonsen* [een] rang van eersten violist met roem heeft gehandha[afd] en wij twijfelen niet, of elk deskundige zal volgaar[ne] dit ons gevoelen deelen.

De door den heer *Simonsen* uitgekozen en voorg[e]dragen stukken stelden ons volkomen in staat, ov[er] zijn betooverend spel te oordeelen en zijne buiten[ge]wone muzykale talenten in hunne volle uitgebreidhe[id] te leeren kennen.

Bovenal bevielen ons, ll. Zaturdag, *Le Carneval* [de] *Venise* en, op gisteren avond, *L'Oiseau sur l'arbre*, welk[e] beide stukken het publiek in verrukking wegsleept[en] en met een daverend gejuich beloond werden.

Mad. *Ghymers* en de heer *Rijckmans* stonden [de] noordschen kunstenaar trouw ter zijde en ook hun[ne] pogingen werden door het publiek naar waarde ge[schat].

Met genoegen deelen wij mede, dat de heer *M. Si*[*monsen*] voornemens is, vóór zijn vertrek, nog e[en] laatste concert ter dezer plaatse te geven en wij rad[en] een ieder, die daartoe in de gelegenheid is, in gemoe[de] aan, zich door de bijwoning daarvan een hoogst g[e]notvollen avond te verschaffen.

— Den 3den dezer in den namiddag, werd de inla[nder] der *Sarioen*, terwijl hij bezig was zijne kleederen in [de] rivier kampong Goesti te wasschen, door een kaaim[an] in de regterhand gebeten, doch gelukkig door toesch[ie]tende inlanders van het vreeselijk ondier verlost.

— Ll. Zondag heeft zich de inlander *Sarmidien*, in de[n] Gang Patjenongan woonachtig, met zijn buikband opg[e]hangen. Zijne vrouw *Saripa*, te huis komende, schreeuw[de] luidkeels om hulp en, nadat *Sarmidien* door de toesch[ie]tende personen was afgesneden, werd bevonden, dat h[ij] nog adem haalde. Altoen bemerkte men ook, dat h[ij] zich met zijn badé-badé in de linkerzijde verwond h[ad] en, dewijl zijn spreken krankzinnigheid aanduidde, [werd] hij ter verpleging naar het Stadsverband opgezonden.

— Dienzelfden dag begaf zich de Macassaar *Talama*, bediende bij den onderschout aan de Diestpoort, in de[n] vroegen ochtend, naar de rivier, toen hij door e[en] grooten kaaiman bij de linkerhand werd aangegrep[en]. Het monster slingerde alsnu zijne prooi op zijn rug, wanneer *Talama* hem tot nabij de buitenbatterij stevi[g] omstrengeld hield.

Alstoen wierp de kaaiman *Talama* op den oever [en] dook, na hem omstreeks een kwartieruurs te hebbe[n] aangestaard, onder water weg.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 7 April 1858, No. 28.

—Het Nederlandsch barkschip *Dina*, gezagvoerder *J. L. de Haan*, dat den 25sten Februarij jl. van Banjoewangi vertrok, werd den 3den Maart door zeer zware buijen overvallen, ten gevolge waarvan dat vaartuig 10 tot 12 duimen water per wacht maakte, hetgeen tot den 7den Maart aanhield. De buijen steeds aanhoudende, vermeerderde het water van 10 tot 15 duimen in de twee uren en zulks duurde voort tot den 10den Maart, als wanneer het vaartuig, met moeijelijke en door elkander loopende zeeën uit het N. W. en Z. W., te kampen had en overmits zwaar en moeijelijk werkte en veel water overkreeg. Hierdoor werden de logieskapper weggeslagen en het schip kreeg 10½ tot 11 duimen water per uur binnen. Men was dus genoodzaakt, na alvorens zeil te hebben geminderd, voortdurend te blijven pompen. Des avonds van laatstgenoemden dag, kwamen eenige manschappen der equipaadje achteruit en verzochten den gezagvoerder, de eerste de beste haven te willen binnenloopen, verklarende zij echter niet onwillig te zijn te pompen, doch hetzelve op den duur niet te kunnen volhouden, daar het schip toen, met goed weder en klein gemaakte zeilen, in de 20 minuten, bereids 7 duimen water maakte.

De gezagvoerder en verdere officieren van de *Dina* achtten het dien ten gevolge noodzakelijk, de naaste haven binnen te loopen en, daar zij zich op 111° 16' O. L. en 11° 50' Z. B. bevonden, zagen zij zich verpligt, naar straat Bali koers te stellen, ten einde niet tegen de hooge zee en in den wind op te werken, dat het geval zoude geweest zijn, bijaldien zij naar Batavia hadden willen verzeilen.

—Met genoegen ontvingen wij ll. Zaturdag het eerste nommer van eene alhier bij de firma Lange en Co., onder den titel van Soerat Chabar Batawie, uitgegeven Courant. Ons oordeel over dat proefnommer kan en mag niet anders dan gunstig zijn en van harte zullen wij ons verheugen, bijaldien dit nieuwe goed geredigeerde blad onder den inlander algemeenen bijval mag vinden.

Het doel der uitgave is hoofdzakelijk, om den inlander van lieverlede aan eene zuivere Maleische taal en een correct stelselmatig schrijven te gewennen; het is een pogen om, volgens de regels, door de beste Maleische schrijvers aangegeven, eene algemeene orthographie in te voeren, en de Maleische taal te zuiveren van de daarin als het ware ingekankerde barbarismen.

Dat deze zuivering trapsgewijze en niet op eenmaal, zonder voor den inlander onverstaanbaar te worden, moet geschieden, zal wel ieder deskundige gereedelijk toegeven.

Het zoogenaamde passer-maleisch moet eerst in al zijne afschuwelijkheid worden aangetoond, om daarna de passertaal te doen vervallen en zooveel mogelijk door zuivere Maleische woorden te vervangen.

Wat den inhoud van dit eerste nommer betreft, zoo moeten wij ook daaraan onze goedkeuring hechten. Hij bestaat: 1°. uit benoemingen van die ambtenaren, met wie de inlander dagelijks in aanraking komt; 2°. uit aankondigingen van publieke uitbestedingen, bekenmakingen van het postkantoor, venduannonces, oproepingen van crediteuren en debiteuren in nagelaten boedels en particuliere advertentien; 3o. uit berigten omtrent in Nederlandsch-Indië plaats gevonden hebbende voorvallen; 4°. uit verslagen omtrent kunsten en wetenschappen; 5°. uit scheeps-, handels- en marktberigten en 6°. uit een feuilleton, hoofdzakelijk zamengesteld uit bekende Maleische schrijvers en oorspronkelijke stukken en nu en dan vertalingen van anderen.

Uit deze beknopte opgave kan men nagaan, dat dit nieuwe blad alles in zich bevat, wat niet alleen de *leeslust* en *belangstelling* van den inlander zal opwekken, maar ook dat, wat dienstig kan geacht worden, om *beschaving* en *verlichting*, die twee schoonste dochteren des hemels, onder hem te verspreiden.

Eene verdere aanbeveling van de Soerat Chabar Batawie achten wij overbodig, te meer daar wij niet twijfelen, of deze onderneming zal de meest krachtdadige medewerking van de zijde der Hooge regering en hare ambtenaren te beurt vallen.

Wat de voorwaarden van inteekening, welke zeer billijk gesteld zijn, betreft, verwijzen wij naar de in dit Nommer door de uitgevers deswege geplaatste aankondiging.

Celebes en Onderhoorigheden. — De berigten loopende tot den 5den Maart jl. behelzen het volgende:

Het plaatsen van padi onder Macassar is afgeloopen.

In Tello zijn nog eenige hooggelegen velden onbeplant gebleven.

Ten gevolge van late planting en gebrek aan water staat de padi over het algemeen minder gunstig.

Te Boelecomba en Bonthain is de padi nagenoeg ingeoogst; de aldaar geplante djagong is goed opgekomen en belooft een voordeeligen oogst.

In de zuider districten is de aanplant van padi nagenoeg afgeloopen, terwijl de bevolking in de noorder districten bezig is de velden te bearbeiden; de hooge velden in die districten zijn meerendeels beplant.

Onder bedekking van Z. M. schoenerbrik *Lancier*, zijn een 15tal gewapende praauwen, bemand met 147 koppen, zoo van de hoofdplaats Macassar als van de naburige eilanden, in zee gestoken, om in de nabijheid van de Spermunde-groep op zeeroovers te kruisen.

Tusschen de bewoners van de kampong Tabindjai en Tonrokassi, in het leenvorstendom Ninomoe, heeft een vrij ernstig gevecht plaats gehad.

Zeker persoon van Tonrokassi zou, uit eenen tuin te Tabindjai, djagong hebben gestolen en daarna door de bewoners van die kampong zijn afgemaakt.

De bewoners van de kampong Tonrokassi, zich daarover willende wreken, zijn met die van Tabindjai slaags geraakt, en hebben een dertigtal personen gedood en verwond, zonder eenig verlies van hunne zijde, waarna zij zijn teruggetrokken. Kort daarna is de kampong Tonrokassi door volk van Balang aangevallen en verbrand, waarbij weder eenige menschen zijn omgekomen.

De rust op 's Gouvernements grondgebied werd niet gestoord.

Banda. Gedurende de maand Januarij was het weder hier stil, doch over het algemeen drukkend warm.

In den namiddag van den 14den Januarij, tien minuten voor half vijf, werd eene korte doch hevige aardschudding waargenomen, in de rigting van het O. naar het W.

De oogst der notenmuscaat heeft over de maand Januarij, in de onderscheidene perken, bedragen 4,532,751 notenpitten, uitmakende omstreeks 36,264 ponden noten en 9,066 ponden foelie.

Soerabaija, 27 Maart. Den 22sten Februarij jl., is te Macassar door eenige Boeginezen amok gemaakt, waarbij één het leven verloor en drie gewond zijn.
(*Soerab. Cour.*)

Soerabaija, 1 April. Men meldt ons van Toeban het navolgende:

Dezer dagen stak de sasak, bestemd voor de overvaart der Solorivier te Kandangan nabij Babat, tusschen de afdeeling Toeban en Bodjonegoro, met zeventien inlanders genoemde rivier over. Door dien zwaren last geraakte de tambangan, waarop de sasak rustte, onder water, met dat ongelukkig gevolg, dat vier menschen in den stroom het leven verloren. Twee der lijken werden dadelijk gevonden, doch de beide overigen heeft men niet dan drie dagen later kunnen opsporen. (*Oostpost.*)

Pasoeroean 31 Maart. Op de suikerfabriek Kloerahan is dezer dagen, bij een vreeselijk onweder, door den bliksem een muur omver geworpen en hier en daar eenige schade toegebragt. Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren geweest.

Den 28n dezer, heeft de kruisboot van Bezoeki, gevoerd door Daeng Abdulla Bin Mombam en bestemd ter overbrenging van brieven naar Sourabaija, deze plaats aangedaan, ten einde 19 schipbreukelingen aan land te zetten, die, op de hoogte van Tandjong Ranga onder deze Residentie, op eene praauw Pedoewang, in zinkenden toestand gevonden waren.

Bij het door het Bestuur in het werk gestelde onderzoek bleek, dat genoemde praauw van Madura was gekomen, beladen met 6000 djagons en aan boord hebbende 35 Madurezen, waarvan 5 tot de bemanning behoorden en de overige gelukzoekers waren, die naar Java overstaken om werk te erlangen.

Dat zij, in den nacht van den 26n. op 27n. dezer, door eenen hevigen stormwind overvallen werden, zoodat hunne praauw in weinig tijds zinkende was.

Den 27n. des morgens, ontwaarden zij tot hunne groote vreugde eene kleine praauw *Joekoeng* van Probolingo, die 16 der passagiers opnam en naar Probolingo bragt.

Kort daarna kwam gemelde kruisboot, die de overige 19 personen opgenomen en, na hen van het noodige voorzien te hebben, hier aan wal gezet heeft.
(*Passoer. Cour.*)

ENGELAND.

De driemaster *Corra Linu*, dezer dagen van Saint John (Nieuw Brunswijk) te Liverpool aangekomen, bragt in den droevigsten toestand 17 mannen van het schip *New-England*, op den 9 Januarij, op deszelfs overreis van New-York naar Glasgow door een brand vernield, over.

De officieren van de *New-England* waren in het geheel 18 personen sterk en het baart verwondering, dat er slechts één is omgekomen, wanneer men al de ongelukken in aanmerking neemt, waarmede dat vaartuig te worstelen heeft gehad. De wind, de zee, het vuur, alle elementen schenen te hebben zamengespannen, om den bodem te doen vergaan.

Eerst door een verschrikkelijken storm overvallen, die eenige dagen aanhield, was de bemanning van het schip verzwakt, ziek door koude, werken en afgematheid, en had 48 uren achter elkander gepompt, toen er, ziende dat de bodem overal lek was, besloten werd, een gedeelte der lading over boord te werpen. Dit geschiedde op 5° N. B. en 33° Westerlengte.

Daar er geene passagiers aan boord waren, had men in de kajuit 25 vaten uit steenkolen getrokken pek, zoo oneigenaardig Naphta-Olie genoemd, geborgen. Na eenige derzelven over boord geworpen te hebben, hoorde men eensklaps eene hevige ontploffing, even als die van buskruid en plotseling was het schip als met vlammen overdekt.

De bodem was in brand geraakt, hoe weet men niet. De vuurstroomen, naar alle kanten op het dek en tusschendeks in beweging en verspreid, ontvlamden alles wat zij ontmoeten. Het geschreeuw der gebrande en door den rook stikkende matrozen, het vuur vatten der handspaken, potdeksels, tuig, zeilen en masten, dat gansche helsche tooneel valt moeijelijk te beschrijven. Gelukkig dat een vaartuig in het gezigt was: de *Corra Linu*, welks kapitein ten spoedigste een sloep tot hulp der bemanning van de *New-England* afzond.

Het brandende schip te redden, daaraan viel niet te denken. De pompen, waarvan men zich zou kunnen bedienen om water op het vuur te werpen, waren door de vlammen ongenaakbaar. Men moest er toe besluiten om de sloepen te strijken, hetwelk niet dan met de grootste moeiten kon geschieden, daar de wind de vlammen in eene voor dat werk zeer lastige rigting joeg. Het gevaar was ontzettend. De raas en masten begonnen te vallen. Geen oogenblik viel er te verliezen. In hunne haast om te ontsnappen, namen eenige matrozen hun sprong, om in de sloep te komen, te kort en stortten in zee, doch werden dadelijk opgevischt.

Kortom, eens aan boord van de *Corra Linu*, werd de bemanning van de *New-England* ten zorgvuldigste verpleegd, om van haar lijden te kunnen herstellen. De meesten hadden verschrikkelijk geleden. Een der matrozen, zich op het oogenblik, dat de uitbarsting plaats greep, in de kajuit bevindende, stormde, van kop tot teen in vlam staande, naar boven, en rolde zich over het dek, hopende ze uit te dooven, doch integendeel, een stroom van vloeijend vuur bereikte en overstelpte hem. Te vergeefs wierp men pussen water op hem; de vlammen werden er te levendiger door en het water bragt op de brandende naphta slechts kleine flikkeringen en ontploffingen voort, onvermogend om dien menschelijken vuurgloed uit te dooven. De ledematen van den ongelukkige waren tot op het been verkoold, en evenwel ademde hij nog, toen men hem als een blok houtskool, na hem uit zee opgevischt te hebben, in de sloep opnam.

Hoezeer verscheidene andere matrozen, meer of min zwaar aan armen, beenen en op de borst brandwonden hadden, zoo is slechts die arme drommel te midden dier verschrikkelijke marteling omgekomen. Evenwel boezemde de toestand van een scheepsjongen, die eerst aan een been eene zware brandwond gekregen en daarna, terwijl hij de vlammen ontvlugtte, hetzelve gebroken had, bij de aankomst van de *Corra Linu* te Liverpool, nog groote ongerustheid in.

FRANKRIJK.

Geheel Parijs was, op 29 Jan., als het ware op de been, om de begrafenis der koningin van Oude bij te wonen. De plegtigheid had plaats ten twee ure; op de Boulevards kon men zich letterlijk niet bewegen. Het lijk der koningin was geplaatst in eene zaal van het *Hôtel Lafitte*. Het werd bewaakt door vrouwen en bedienden der Indiaansche vorstin. Deze laatsten rookten uit lange pijpen, in afwachting van het vertrek van den lijkstoet.

De doodkist werd geplaatst in eene lijkkoets, versierd met witte draperien, waarop de letter M. was geborduurd. Zij werd getrokken door zes paarden.

Aan iedere zijde van de lijkkoets gingen personen van het gevolg der koningin, gekleed in lange, violetkleurige kleederen en met puntige hoeden op het hoofd. Achter de koets liepen twee knechts, in veelkleurige zijde gekleed; daarop kwam de zoon der koningin van Oude, te voet, ofschoon hij hinkt, zoodat twee personen hem ondersteunden. De prins droeg eene roode muts, met kleinen witten vederbos. Hij had een blaauw lakenschen mantel om. Achter den zoon der koningin kwamen Indianen, in rijken kleederdos. De stoet werd gesloten door twaalf rijtuigen. Het gebalsemde ligchaam der koningin van Oude is, op het Mahomedaansch gedeelte van het kerkhof Père Lachaise, begraven.

De zoon der koningin, prins Mirza, heeft eene som van 1000 fr. aan den geneesheer gezonden, die bij zijne moeder eene visite heeft afgelegd. De agenten van politie, die de orde bij de begrafenis handhaafden, ontvingen 2000 fr. Bij een brief, in de dagbladen geplaatst, heeft de prins der bevolking van Parijs zijnen dank betuigd voor de eer aan zijne moeder bewezen.

— Aan de uitbreiding der Fransche vloot wordt voortdurend ijverig gearbeid. De regering heeft voornamelijk daarbij op het oog de vermeerdering van het aantal stoomschepen en de verandering van de zeil-linieschepen in groote schroef-stoomvaartuigen. Uit een rapport van den minister van marine blijkt, dat Frankrijk, tijdens den oorlog in de Krim, in het geheel slechts negen groote stoomschepen bezat; thans telt het er reeds 24.

— Lamartine houdt zich thans onledig met zijne verdediging tegen de aanvallen van zeker voornaam personaadje, die zich ten taak schijnt te stellen, allen die in staatkundige gevoelens van hem verschillen, te vervolgen. Men zegt, dat deze arbeid van den beroemden dichter, twee nummers van zijn letterkundigen cursus zal vullen.

— Eene telegrafische dépêche uit Marseille meldt uit Tunis, dat Gouma, het Arabische opperhoofd, dat in het regentschap Tripoli tegen den bey in opstand was gekomen en de wijkplaats en het jaargeld, hem door den sultan aangeboden, van de hand had gewezen, zich thans in het zuiden van Algerie zal vestigen. Deze schikking is een gevolg van de bemiddeling van den Franschen consul-generaal te Tunis. Gouma zal den titel van caid ontvangen. De regentschappen Tripoli en Tunis zullen daardoor bevredigd worden. — De bey van Tunis heeft den consul-generaal voor zijne tusschenkomst zijn dank betuigd.

Overigens wordt gemeld, dat de ministers van den bey zich bezig houden met het ontwerpen van eenige hervormingen in het binnenlandsch bestuur.

— Onlangs was geheel Marseille in beweging over de vlugt van het Amerikaansche schip *Adriatic*. Dit schip was, eenigen tijd geleden, met de Fransche stoomboot *Lyonnais*, van de gebr. Gautier, in aanzeiling geweest. De schok was zoo sterk, dat de *Lyonnais* in de diepte verdween. De Amerikaansche kapitein had zich na de aanzeiling over het schip niet meer bekommerd en had zijn koers vervolgd. Toen nu de *Adriatic* onlangs in de haven van Marseille binnenliep, werd er door de gebr. Gautier beslag op gelegd. De Amerikaansche kapitein, Durham genaamd, protesteerde tegen dezen maatregel en de regtbank van koophandel te Marseille, voor welke deze zaak diende, deed ten zijnen gunste uitspraak. De gebr. Gautier appelleerden nu van die uitspraak bij het hof van Aix, welke het eerste vonnis vernietigde en den Amerikaanschen kapitein veroordeelde tot betaling eener schadevergoeding van 1,500,000 fr. Dit arrest werd door het hof van cassatie bevestigd. Gedurende dien tijd was de *Adriatic* van een gedeelte van zijn touwwerk beroofd geworden. Kapt. Durham wist echter, met behulp van kapitein Smith, op wiens schip mede beslag gelegd was, ander touwwerk te krijgen en waagde het op zekeren nacht onder zeil te gaan. Aan den mond der haven door de commiezen aangeroepen, gaf hij als naam van zijn schip op *la Lune* en had het geluk door te komen. Toen de morgen aanbrak en men den Amerikaan miste, was hij al lang in zee. De prefect liet hem onmiddelijk door de gewapende stoomboot *Chacal* vervolgen. Daar kapitein Smith en zijne manschap zich mede op de *Adriatic* bevonden, waardoor de equipage van dit schip ongeveer 50 man sterk geworden was en zij 3 stukken geschut, benevens kruid en lood aan boord hadden weten te krijgen, was men zeer beducht, dat het tot een gevecht komen zou, bijaldien de *Chacal* de *Adriatic* mogt inhalen. Volgens een later berigt uit Marseille,

namelijk van 20 dezer, was daar de tijding ontvangen, dat de *Adriatic* te La Spezzia weder in beslag genomen was.

DUITSCHLAND.

Het testament van den veldmaarschalk Graaf *Radetzky* is, door den auditeur van den staf van het 2de leger, geopend, wien de auditeur van het garnizoen te Milaan is toegevoegd, om den inventaris op te maken. Het is geheel eigenhandig, in 1855, door den graaf opgemaakt, doch een, 26 December 1857, daarbij gevoegd codicil, is slechts van zijne handteekening voorzien en beslaat vier bladzijden.

De algeheele erfgenaam is de eenige nog levende zoon van den veldmaarschalk, de generaal majoor *Theodorus Radetsky*.

Aan zijne eenige dochter *Sophia Radetzky*, gehuwd met den graaf van Wenklein, wonende te Presburg, heeft de graaf vermaakt, twee zijner maarschalksstaven van hooge waarde, alle zijne eereteekens, waaronder een met brillanten bezet, zijn eeredegen, mede met brillanten bezet, een zeer prachtig zilver tafelservies voor zestig personen en een gedeelte zijner nalatenschap in baar geld.

Zijn huisdoctor, de staf-officier van gezondheid *Wurzid*, krijgt tot aandenken een prachtig werk uit de bibliotheek van den veldmaarschalk. De sabels, pistolen en andere militaire voorwerpen zijn bestemd voor zijne adjudanten en ordonnans-officieren.

Zijn eerste kamerdienaar ontvangt een legaat van 5,000 gulden; de beide eerste lijfknechten en de kok, ieder een van *f* 2,500 en de overige bedienden ieder een van *f* 1,500. De liverij-bedienden behouden hunne kleeding en krijgen een geheel jaar gagie.

In eene lederen beurs werden *f* 500 gevonden, waarvan *f* 200 bestemd voor missen en *f* 300, om onder de armen van Milaan verdeeld te worden.

— Men leest in het *Journal des Débats* van 4 Febr. De verspreide geruchten over de schikking van het tusschen Engeland en Turkye hangende geschil over de bezetting van het eiland Perim, vinden in Duitschland veel geloof. Wel is waar, zou de Porte hare bepaalde toestemming tot die schikking nog niet gegeven hebben, maar men gelooft niet te min, dat die niet lang zal uitblijven, want, naar men zegt, zouden de beide regeringen het nu reeds over de voornaamste voorwaarden eens zijn. De *Keulsche Courant* schrijft het denkbeeld dier schikking, welke, gelijk men weet, bestaan zal in het afstaan van het eiland Perim tegen eene geldelijke schadeloostelling door Turkye aan Engeland, aan Oostenrijk toe. Het Duitsche dagblad voegt hier bij, dat Oostenrijk, het initiatief tot die minnelijke schikking nemende, daartoe voornamelijk zou zijn overgegaan door het verlangen, om den hinderpaal, dien Engeland tegen de doorgraving van het schiereiland van Suez in den weg stelt, opgeheven te zien, want het is het Oostenrijksche Cabinet bewust, dat het bezit van het eiland Perim de volstrekte voorwaarde is, waarvan het Engelsche gouvernement deszelfs toestemming tot het graven van het kanaal doet afhangen.

SPANJE.

Madrid, 6 Febr. Een dagblad der Balearische eilanden berigt, onder dagteekening van 25 Januarij, dat aldaar eene zamenzwering was ontdekt, waartoe het volgende aanleiding had gegeven.

De zamenzweerders hadden van de smokkelaars te Majorca voor 4000 piasters 100 vaten met buskruid gekocht, die met een schip onder Spaansche vlag, op een bepaalden dag, te Gilbraltar moesten worden aangebragt. De zamenzweerders, vermeenende door de policie ontdekt te zijn, lieten dat plan in den steek en besloten naar het schijnt te Majorça buskruid aan te maken.

De gouverneur der Balearische eilanden verliet den 21sten Januarij Palermo, werd in eene hut digt bij Puerto de la Campas, zeven vaten met bestanddeelen voor den aanmaak van buskruid meester en deed aldaar ook drie personen, die zich daarmede onledig hielden en verdacht werden tot de zamenzwering te behooren, gevangen nemen.

Het bestuur heeft ook facturen en brieven in handen gekregen, die zeer naauwkeurige aanwijzingen tot ontdekking der andere leden dier zamenzwering, welke in de maand Mei aanstaande te Barcelona zou moeten uitbreken, bevatten.

TURKIJE.

Men leest in de particuliere correspondentie van de *Indépendance Belge* van 1 Februarij:

Constantinopel, 22 *Januarij*.

De heer de Lesseps heeft met den nieuwen Grootvisier zijne onderhandelingen op dezelfde grondslagen, als vervat zijn in het door hem aan Reschid Pacha toegezonden memorandum, hervat. Ik herhaal het hier en druk opzettelijk op die daadzaak, dat de Turksche regering, wat haar betreft, steeds ten gunstigste voor het ontwerp van het kanaal gestemd is, in weerwil van hetgeen in het midden gebragt wordt, omtrent de zoogenaamde gevaren, die Turkije bij de verwezenlijking eener dergelijke onderneming te vreezen zou hebben.

Zoo heeft men het Ottomanische belang en de vooronderstelling van eenen tegenstand der Turksche regering, gegrond op de gevaren in de toekomst, welke Turkije door het graven van het kanaal van Suez beloopen zou, op den voorgrond gesteld. Ook sprak men van de godsdienstige vooroordeelen der Muzelmannen, die medebrengen, dat hunne heilige steden voor altijd voor de Europesche natiën gesloten blijven. Dit zijn gewigtige dwalingen, die noodzakelijk moeten worden opgeheven. Wat nu de eerste tegenwerping betreft, zoo is het genoegzaam bewezen en de ministers des sultans zijn thans van die waarheid doordrongen, dat de doorgraving van het schiereiland van Suez, Turkije voordeelen van allerlei aard, zoo staatkundige als materiele aanbiedt, en dat zij, wel verre van hare onschendbaarheid in gevaar te brengen, integendeel bestemd is om die te bestendigen.

De kusten der Roode zee, tot het Ottomansche rijk behoorende, gehoorzamen het gezag des sultans slechts in naam. Het vermoorden der Gouverneurs in de Hidjas, het gestadig uitbreken van opstanden in Arabie, strekken tot bewijs der ongenoegzaamheid van de middelen, waarover het Centraal bestuur beschikt, om zijn gezag in die verwijderde streken te doen eerbiedigen. En zal nu het openen van het kanaal van Suez niet het bestuur der verhevene Porte langs die kusten vergemakkelijken en kracht bij zetten? Zal de onschendbaarheid van haar grondgebied niet ten volle, door den naijver zelven der mogendheden, gewaarborgd worden?

Wat nu de tweede, op de godsdienstvooroordeelen berustende tegenwerping aangaat, men zou weinig kennis der hedendaagsche Turken en vooral van die, welke aan het hoofd van het bestuur staan, aan den dag leggen, indien men ze een oogenblik in staat achtte, zich door zulk eene overweging te laten beheerschen en de belangen van het rijk daaraan te onderwerpen. Dat de kustbevolkingen der roode zee niet dan leede haar grongebied voor alle natien geopend zien, is misschien iets, dat moeijelijk te ontkennen valt, maar mag dit eene reden zijn voor de Turksche regering, om aan oude vooroordeelen de ontwikkeling van dat gedeelte van het rijk op te offeren en zich te ontrieven van de voordeelen, welke die ontwikkeling haar verzekert?

— De laatste tijdingen uit Constantinopel loopen tot den 27sten Januarij. Daaruit blijkt, dat *Ali Pacha* weifelingen aan den dag legt in de zaak van de doorgraving der landengte van Suez. — Te Trebizonde hebben handelaren in Circassische slaven, die zich naar Constantinopel wilden begeven, om aldaar vrouwen en kinderen te verkoopen, zich bij den Russischen consul vervoegd, ten einde hunne paspoorten door dezen te laten viseren. Toen de consul dit geweigerd had en zich daarbij beriep op het verbod des sultans, om in zijn rijk handel in slaven te drijven, hebben de slavenhandelaren, die alle gewapend waren, den consul willen vermoorden en zijn huis in brand steken. Hierop hebben zich de overige vreemde consuls te Trebizonde en andere Europeanen, ten getale van 300, met de vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk aan het hoofd, zich naar het Russische consulaat begeven, om bescherming en hulp te verleenen, tot dat, eenigen tijd daarna, de pacha van Trebizonde eindelijk tusschen beide is gekomen.

— Te Adrianopel zijn godsdienstige-geschillen ontstaan tusschen de Grieken en Bulgaren, doordien zij elkander eene kerk betwistten, die aan belijders dier beide eerediensten tot dusverre gemeenschappelijk heeft toebehoord. De Russische consul is bij deze gelegenheid tusschen beiden gekomen, om de opgewondenheid te doen bedaren.— De oorlog in de Herzegowina dreigt een strijd voor de onafhankelijkheid te worden.

— Eene dépêche uit Triest meldt, dat aldaar op nieuw tijdingen zijn ontvangen uit Constantinopel, loopende tot 28 Januarij. Daaruit blijkt, dat de ministerraad beraadslaagde over de instructiën, die aan Turkije's vertegenwoordiger op de Parijsche conferentie zullen gegeven worden. — Ethem pacha is met eene buitengewone zending naar Servie belast worden.

AMERIKA.

De Vereenigde Staten hechten op hunne beurt hunne goedkeuring aan de doograving der landengte van Suez. De heer Browne, zaakgelastigde van het Washingtonsche gouvernement te Constantinopel, heeft ten dien opzigte de stelligste verzekeringen afgelegd. Volgens de Oostenrijksche Courant zou hij hebben verklaard, dat, indien Engeland een stelligen stap deed bij de Porte, om die doorgraving, in het belang van alle volken door eene Handelmaatschappij ondernomen wordende, te beletten, hij het zich tot pligt zou rekenen daartegen schriftelijk bij den Divan, in naam van zijn gouvernement, dat zich verpligt acht tusschen beide te komen in alle kwestien, waarin sprake is van de vrijheid der gemeenschap over zee, te protesteren.

De mail der Antillen en Mexico is den 5den Februarij met de *Magdalena*, kapitein Abbott, te Southampton aangekomen.

De tijdingen loopen van Vera-Cruz, 4 Januarij, Havana 5, Greytown 5, Colon 10, Demerari en Trinidad 11, Jamaica 12, Barbados 14 en St. Thomas tot 19 Januarij.

De *Magdalena* brengt in baar geld de aanzienlijke som van 2,223,893 dollars mede, behalve eene rijke lading aan koopwaren.

De tijdingen behelzen niets belangrijks.

Op 9 Januarij werd eene sterke Spaansche vloot te Havanah verwacht.

Den 1sten Februarij verwachtte men den Vice-admiraal, aan boord van den *Indus*, te Barbados.

Te Greytown had de tijding van het gevangen nemen van Walker en zijne vrijbuiters het grootste genoegen verwekt, want men hoopte, dat de weg van Nicaragua nu weldra geopend zal worden.

Te St. Thomas was de koorts geheel verdwenen, niet alleen aan wal, maar ook aan boord der schepen in de haven.

— Uit Havana schrijft men van den 15den Januarij, dat den 12den van daar verscheidene oorlogschepen der Spaansche vloot naar de golf van Mexico zijn vertrokken, zoo men zeide, om ter bevordering der gezondheid van de bemanning een kruistogt te ondernemen; het gerucht liep echter, dat het doel van dit escader was, om den Mexicanen te Vera-Cruz een bezoek te brengen. Het Amerikaansche fregat *Wabash*, met de overige manschappen van *Walker* aan boord, was den 15den te Havana aangekomen.

— Tijdingen uit St. Domingo, over Havana ontvangen, en loopende tot 7 December, melden dat dien dag de ex-president Baez had laten aanbieden, om zich aan Santana over te geven. De consuls van Frankrijk, Engeland en Spanje waren bijeengekomen, om de voorwaarden van capitulatie te regelen, welke men hem zoude voorstellen. Het verraad van een oorlogsbrik heeft den genadeslag toegebragt aan de zaak van Baez; de brik had eene lading wapenen en ammunitie, alsmede particuliere brieven van den ex-president aan boord, en had, in geval hij genoodzaakt was geworden zijn heil in de vlugt te zoeken, hem tot wijkplaats moeten dienen.

— Op Martinique is het schip *Clara* met de eerste, door het huis Regis en Co. te Marseille, verzonden Afrikaansche landverhuizers aangekomen. Van de 325 Afrikanen, die zich aan boord van de *Clara* bevond[en], stierven op de reis 35, verscheidene anderen moeten [bij] aankomst naar het hospitaal gezonden worden en [...] van deze is sedert een aantal overleden. Men [zegt], dat zich reeds sporen van ontevredenheid onder deze A[fri]kanen vertoonden en dat eene poging tot ontvlug[ting] naar het naburige eiland St. Lucia was ontdekt, [in] welk complot de arbeiders van verscheidene plant[aadjes] waren betrokken.

— De naar Paraguay gezonden Braziliaansche gez[ant] heeft een tractaat van alliantie met de Argentijn[sche] Confederatie gesloten. Men hoopte dat hij niet min[der] gelukkig zoude zijn bij den president *Lopez*.

— De verkiezingen in Montevideo zijn ten gunste [der] regering uitgevallen. De voormalige president Flo[res] het overlijden van den generaal *Oribe* vernemende, he[eft] zijn voornemen te kennen gegeven, om naar Montevi[deo] terug te keeren.

— Uit Peru schrijft men, dat de moordenaar van [den] Britschen gezant aldaar, den heer *Sullivan*, eindelijk [in] hechtenis genomen was; hij is een Franschman van [ge]boorte. — *Vivaneo* heeft zijn hoofdkwartier, na [de] inname van de stad Iquique, van Islay naar genoemde st[ad] verplaatst. Men hield het voor waarschijnlijk, [dat] *Vivaneo* en *Castillo* het ten slotte met elkander e[ens] zouden worden.

De handelaren te Valparaiso bleven onder den dr[uk] der geldcrisis verkeeren, doch de failissementen, wel[ke] tot nu toe hadden plaats gehad, waren van wei[nig] belang.

— In Bolivia was alles rustig. De voorloopi[ge] president dr. *Linares* was zeer populair.

EGYPTE.

Men leest in de *Paijs*:

Wij ontvingen particuliere berigten uit Egypte, loo[pende] tot 20 Jan. Op den 17den is te Suez met e[en] zeilschip, komende van Calcutta, een detachement v[an] 400 zieken en gekwetsten van het Engelsch-Indisch [le]ger aangebragt. Er bevinden zich weinig geamputeerd[en] onder, alzoo bijna alle afzettingen van ledematen, te gevolge van het klimaat in de ongunstige omstandi[g]heden, waarin de troepen zich bevinden, door den do[od] gevolgd worden. Het schijnt dat de sterfte onder [de] Engelschen op dit oogenblik zeer groot is. De gene[es]heeren schrijven dien toestand toe aan de omstandighe[id] dat de troepen niet aan de luchtgesteldheid gewoon zij[n].

Dit eerste detachement zal zeer spoedig door andere gevolgd worden, en er is sprake, om te Suez een hospitaal voor herstellenden in te rigten. De officieren v[an] gezondheid van het Indisch leger hebben verlangd, d[at] de zieken, in het belang van hun herstel, over Egyp[te] naar Engeland worden vervoerd.

BEKNOPT OVERZIGT

van den Staat van het SCHOOLWEZEN in *Nederlandsch-Indië*, getrokken uit het, op last van het Gouvernement, ter 's lands-Drukkerij uitgegeven:

Afgesloten onder Ulto. December 1856.

Voor Europeanen en Inlandsche Christenen.

Het *bestuur* over het onderwijs in *Nederlandsch-Indië* is opge[dragen] aan eene HOOFD-COMMISSIE, bestaande uit een Preside[nt], een Vice-President en acht leden, benevens een Secretaris. De Hoofd-commissie is te Batavia gevestigd en was in 1856, op é[én] lid na, voltallig.

Het toeverzigt in de Gouvernementen en Residentiën is to[e]vertrouwd aan *Subcommissien van Onderwijs*, waarvan het hoo[fd] van het gewestelijk Bestuur tijdelijke voorzitter is.

Europeanen.

Het personeel der *Gouvernements Onderwijzers*, onder Ulto. December 1856, bestond uit Onderwijzers. 67

	Onderwijzers	67
	Ondermeesters	28
	Kweekelingen	33
		128
Door den Koning in dat jaar nog benoemd en bereids hier te lande aangekomen.	Onderwijzers	8
	Totaal	136 personen.

Voorts nog 2 onderwijzers op wachtgeld en 2 met verlof [in] Nederland.

Het aantal Gouvernements scholen bedroeg	48
In dat jaar bepaald, dat er in 1856 nog in werking zouden komen.	4
te zamen	52

Op die scholen is onderwijs gegeven:

Tegen betaling van schoolgeld, aan	1358	leerlingen.
Gratis „	1751	„
te zamen	3109	„

De bestaande scholen waren gevestigd:

2 te Weltevreden, 1 te Batavia, 1 te Buitenzorg, 1 te Serang, 1 te Cheribon, 1 te Tagal, 1 te Pekalongan, 5 te Samarang, 1 te Salatiga, 1 te Ambarawa, 1 te Kadoe. 1 te Poerworedjo, 1 te Banjoemaas, 1 te Soerakarta, 1 te Djocjokarta, 1 te Kediri, 1 te Patti, 1 te Japara, 1 te Madioen, 1 te Rembang, 2 te Sourabaija, 1 te Grissee, 1 te Sumanap, 1 te Bangkallang, 1 te Pasaroean, 1 te Malang, 1 te Probolingo, 1 te Bezoeki, 1 te Banjoewangi, 1 te Amboina, 1 te Banda, 1 te Ternate, 1 te Menado, 2 te Macasser, 1 te Maros, 1 te Timor Koepang, 2 te Padang, 1 te Benkoelen, 1 te Palembang en 1 te Banjermassing

De *vier* nieuwen zouden worden opgerigt: 1 te Tjilatjap, 1 te Soerabaija, 1 te Amboina en 1 te Padang Pandjang.

In 1856 bestonden er buitendien in Nederlandsch Indië 29 particuliere schoolinrigtingen, als 10 te Batavia, 1 te Buitenzorg, 1 te Krawang, 6 te Samarang, 1 te Salatiga, 1 te Soerakarta en 9 te Soerabaija, waarop, voor zoo ver is kunnen worden nagegaan, aan 718 leerlingen onderwijs wordt gegeven.

Inlandsche Christenen.

De scholen voor de Inlandsche Christenen worden meest alle[en] bestuurd door zendelingen, onder wier toezigt en leiding op vele plaatsen Inlandsche schoolmeesters het onderwijs geven.

Onder Ult December 1856 bestond te Depok (Residentie Buitenzorg) 1 school met 59, te Toegoe (Residentie Batavia) 1 met 26 en te Japara 1 met 3 leerlingen.

Van Amboina waren geene berigten omtrent den staat van het onderwijs op de Inlandsche Christenscholen ontvangen. Bij Gouvernements besluit van 2 April 1856 No. 36. was deswege eene geheele reorganisatie bepaald, die thans in werking wordt gebragt.

Te Ternate 1 school met 80 leerlingen

Op Menado in de *Minahassa* 131 scholen, waarvan 12 bekend staan als Gouvernements, 97 als Genootschaps en 22 als Negorij's scholen, te zamen met 6580 leerlingen.

Te Gorontalo was de school nog bloeijend, doch het getal leerlingen niet opgegeven.

De vulkaanuitbarsting, in het begin van 1856, op het eiland Groot Sangir had nadeelig gewerkt op het onderwijs. De negorij Kolongan, waar een bezoldigd schoolmeester was gevestigd, werd geheel verwoest. De hoofden waren aangeschreven, om eene nieuwe school op te rigten.

Van Timor waren geene berigten omtrent het Inlandsche schoolwezen ontvangen. Nieuwe voorstellen zijn aan het Gouvernement gedaan tot wederoprigting der vroeger bestaan hebbende scholen voor Inlandsche Christenen op Timor en Rottij.

Het *Rhijnsch-Zendelinggenootschap*, thans in de *Zuid* en *Ooster Afdeeling* van Borneo met het onderwijs der Daijakkers werkzaam, wordt door het Gouvernement, zoo aan schrijfbehoeften als aan bezoldiging van 15 Daijaksche schoolmeesters, met eene som van ƒ1440 's jaars, te gemoet gekomen.

Inlanders.

Het toezigt over het onderwijs der Inlanders is opgedragen aan de hoofden van het Gewestelijk Bestuur.

De Kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Soerakarta telde, onder Ultimo 1856, 15 kweekelingen. Twee waren in dat jaar tot onderwijzers aangesteld, drie nieuwen aangenomen. Deze inrigting voldoed ten zeerste aan de verwachting en ging steeds vooruit.

Op Java bestond, op ieder der navolgende plaatsen, eene Gouvernements Inlandsche school, als te Bantam, Krawang, Bandong, Sumadang, Manondjaga, Garoet, Cheribon, Tagal, Pamalang, Brebes, Pekalongan, Samarang, Patti, Japara, Rembang, Toeban, Pasoeroean, Bangil, Malang, Bezoeki, Banjoemaas, Poerworedjo, Ambal, Keboemen, Magelang, Temanggong, Madioen, Magettan, Ponorogo, Ngawi, Toelong-Agong en Patjitan, te zamen 32 scholen, waarin onderwijs wordt gegeven aan 1037 Javaansche leerlingen, meestal kinderen van hoofden of der gegoedsten dier natie.

Op Sumatra's westkust bestonden 18 inlandsche scholen met 510 leerlingen. Voor de opleiding van inlandsche schoolmeesters is, bij wijze van proef, te *Fort de Kock* eene Normaalschool opgerigt, die den 1sten September met 10 kweekelingen is geopend.

Kosten van het onderwijs ten laste van 's lands kas volgens de begrooting.

Voor het onderwijs aan Europeanen.	ƒ 144.599.
» » » Inlandsche Christenen.	» 15,194.
» » » Javanen.	» 57,471.
Totaal.	ƒ 310,584.

Onder de som voor de Javanen komen twee belangrijke posten voor als: ƒ 25000 voor oprigting van scholen en ƒ 10,000 voor de studie der Oostersche taal- land- en volkenkunde te Delft.

Gedurende 1855 en 1856 is voor de gebouwen van het schoolwezen in Nederlandsch Indië, zoo aan geld als aan materialen, gedaan eene uitgave van ƒ60,311.—

De **werkelijke uitgaven** in 1856 hebben bedragen

	ƒ 305 068,43½
De **inkomsten** aan schoolgelden	» 56.169,64
Zoodat het Gouvernement in dat jaar aan het schoolwezen heeft ten koste gelegd.	ƒ 248,898,99½

(*Redactie*).

NIEUWS

Op het gebied van wetenschap, handel en nijverheid.

Ontdekkingen en Uitvindingen.

Het bewaren van eijeren — Bedecooits raadt. in het *Polyt. Centralblatt* aan, kippen-eijeren met eene geconcentreerde oplossing van Arab. Gom te omgeven, om ze langen tijd goed te kunnen houden; in het *Journal* wordt voorgesteld, de eijeren langen tijd in eene oplossing van *Waterglas* te leggen, waardoor de krijtaardige eijerschaal in kalksilicat overgaat, en de poreusheid weggenomen wordt.

Koffijbereiding. — Door John Gordon, ingenieur te Londen, werd, voor ongeveer 10 jaren, uitgevonden eene nieuwe machine tot ontbolstering van koffij, waarvoor de Ceijlonsche maatschappij van landbouw hem, wegens hare volmaakte doelmatigheid, den eersten prijs heeft toegekend, en welk werktuig sedert aldaar zeer algemeen gebezigd wordt.

Het bovenstaande werktuig is van eenvoudige zamenstelling, doch zeer practisch en producerend. Bij deszelfs gebruik wordt de Koffij niet verminkt door inkervingen of putten, zoo als met de oude Machinen het geval was, terwijl de messen allergemakkelijkst gesteld worden door de stelschroeven. Alhoewel met de hand gewerkt wordende, zal hetzelve echter tweemaal hetzelfde werk verrigten, dat de oude werktuigen voortbrengen, zonder meer inspanning van krachten te vereischen; en derhalve door de voortbrenging te vermeerderen en het getal handen te verminderen, kunnen de overige handen gebezigd worden tot andere doeleinden op de Plantaadje.

Verschillende plannen beproefd zijnde, om de Koffij te ontdoen van de perkament en zilverachtige schellen, werd bevonden, dat zulks het spoedigst en veiligste door den Kantlooper (edge-runner) wierd bewerkstelligd, zijnde voorzien van een draagblok, om het wiel te beletten den bodem van den bak te raken. Op deze wijze kunnen verschillende tonnen op eenen dag gepeld worden, waarna de Koffij door eene blaas-machine gaat, waar de schellen worden weggewaaid en dan gereed is voor de SORTEER-MACHINE.

Deze Machine is bestemd om de Koffij te sorteren, dus hare waarde zeer verhoogende, door het verwijderen der kleine afgebroken stukjes en der groote mismaakte boonen, en daardoor de tijdroovende wijze van ziften tot op een 10de verminderende, welke wijze vele goed onderrigte Planters onnoodig achten, nadat de Koffij de Sorteer machine verlaten heeft.

Gezondheids-politie.

Schoonhouden van grachten en riolen te Haarlem. Men herinnert zich de voor deze stad — en om der zaak wille ook voor andere steden, belangrijke aangelegenheid, betreffende de verontreiniging der stadsgrachten. Men herinnert zich dus ook, dat er ten laatste eene commissie van deskundigen, de ingenieurs Storm Buijsing, van Diesen en Rose werd benoemd, om deze zaak te onderzoeken en er over te rapporteren. De hoofdpunten nu van dat rapport zijn deze:

1°. De oorzaak van de onaangename lucht, die uit het water en de stadsgrachten opstijgt, ligt *niet* in de fabrieken, maar in de fecale stoffen (beer) en het andere rioolvuil, dat in de grachten wordt uitgestort;

2°. In het ophouden der gedurige beweging van het water in Rijnlands boezem, sedert de droogmaking van het Haarlemmer meir, moet de reden gezocht worden, waarom dit kwaad zich thans sterker dan vroeger doet gevoelen.

De beweging in het water moet dus worden hersteld, bij voorkeur door een stoomscheprad-molen, te stichten aan de Leidsche vaart.

3°. Het is wenschelijk en raadzaam de rioolstoffen niet in de grachten te laten loopen.

4°. Het dikwerf baggeren is van zeer beperkt nut tot het wegnemen van het bestaande kwaad uit Haarlems grachtwater.

5°. Door het dempen der grachten vermindert de noodzakelijkheid eener kunstmatige waterverversching niet, maar niettemin kan het dempen der grachten, met inachtneming van de noodige voorzorgen, tot verfraaijing en zuivering van de stad en tot eenige besparing van onderhoudskosten bijdragen, en is van dien kant niet af te raden.

Telegraphie.

Electrieke Telegrafische lijnen. Er bestaan op den aardbol 148,286 kilometers electrieke telegrafische lijnen, reeds geplaatst of in aanleg. Europa telt hiervan 60,993; de Vereenigde Staten 58,107, Indië 8,018, Zuid-Amerika 21,109 kilometers; buitendien nog 1848 kilometers onderzeesche kabels, welk cijfer tot 24,480 kil. zal toenemen, zoodra de transatlantische kabel gelegd zal zijn.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
April	1	Nederlandsch	Java Koerier	B. B. de Weerdt	Melbourne	2 Febr.	Batavia
»	2	Engelsch	Magt Smith	R. Main	»	24 »	Singapore
»	3	»	Cowie Mulzie	A. Blacklock	Singapore	23 Maart	Liverpool
»	—	»	Blesvie Castle	G. M. Hasdy	Foochow	11 »	Londen
»	—	Amerikaansch	Swallou	B. W. Packer	Macao	15 »	Havana
»	—	Hamburgsch	Caesar	J. Hurse	Siam	10 »	Falmouth
»	—	Spaansch	Magnotia	A. Franco	Manilla	11 Febr.	Cadix
»	—	Hamburgsch	Alwine	A. Breitag	Macao	9 Maart	Londen
»	—	»	Hermann en Theodor	J. W. Reimer	Kaapstad	22 Febr.	Batavia

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen	Gezagvoerder	Van.	Datum.	Agenten.
April	3	N. I.	brik	Mabroek	Sarid Madeheer	Cheribon	29 Maart	Buijs Jacobsen en co.
»	5	»	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Soerabaija	1 April	W. Cores de Vries
»	—	Ned.	bark	Corn. Wern. Eduard	D. Bakker	Sijdneij	24 Febr.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Java Koerier	K. B. de Weerdt	Melbourne	23 »	E. Moormann en co.
»	—	Eng.	brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos Eil.	18 Maart	Adam en co.
»	—	»	schip	Victoria	Hollinds	Melbourne	5 »	
»	—	Ned.	bark	Staatraad Baud	de Jong	Australie	4 »	de Weerdt Ruyl en co
»	—	»	»	Eliza Henriette	Detering	Amsterdam	27 Nov.	Paine Stricker en co.
»	—	Zweed.	schip	Superior	A. Culberg	Melbourne	11 Dec.	Metzend. Wilmansen co.
»	—	Hamb.	»	Hermann en Theodoor	Reimer	Kaapstad	22 Febr.	Busing Schröder en co.
»	6	Eng.	bark	Bonne Doon	Hayward	Sijdneij	15 »	Morgan Melb. en co.
»	—	»	brik	Lord Clarenson.	Prance	Hobart Town	. . .	Hunter Houghton en co.
»	—	Ned.	bark	Louize Prinses der Ned.	. . . . . .	Rotterdam	. . .	de Weerdt Ruyl en co.
»	—	»	schip	Admiraal Jan Evertsen	Tekelenburg	Amsterdam	. . .	B. Kopersmit en co.
»	—	»	bark	Jeannette	Visser	China	. . .	[illegible]
»	—	N. I.	stooms.	Konningin der Nederl.	E. Lewis	Samarang	. . .	Maclaine Watson en co.
»	—	»	»	Samarang Packet	Th. Deighton	»	. . .	Levert en co.
»	—	»	bark	Alnoer	. . . . . .	»	. . .	B. J. Jacobs.
»	7	»	stooms.	Padang	B. J. Schipper	Padang	. . .	W. Cores de Vries.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	4	Ned.	schip	Nederland	P. van den Berg	Amsterdam
»	—	»	»	Europa	J. G. Tromp	Rembang
»	—	Hanov.	bark	Munster	G. Kok	China
»	—	N. I.	brik	Tartar	Inpang	Pecalongan
»	—	»	bark	Marianne Antoinette	Winter	Samarang
»	—	»	»	Aljoesoer	Said Hamid	Cheribon en Soerabaija
»	—	Z. M.	stooms.	Admiraal van Kinsbergen	Luit. t/z. 2 kl. Roodsan	Koerst om de Noord
»	7	N. I.	bark	Noorban	Said Alie bin Djen	Banka
»	—	Eng.	schip	Orthona	W. Helmes	Singapore
»	—	»	»	City of Palaces	P. L. Jones	China
»	—	N. I.	bark	Bintang Anem	Sie Doepa	Balie Ampenan

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Anna Paulowna.	W. Bek Wz.	Sam. en Soerabaija	Haager en Schuurman.
„	„	Admiraal Piet Hein	L. Hazewinkel .	. . . .	»
„	brik	Karel August.	A. Huizer . . .	. . . .	»
„	„	Zwaluw	H. Uitermark .	. . . .	»
„	bark	Staatsraad Baud*	T. de Jong . .	. . . .	de Weerdt Ruijl en co.
„	„	Johanna Maria.	Overgaauw. . .	. . . .	van Ommeren Raeb en co.
„	„	Corn. Wern. Eduard*	Bakker	. . . .	B. Kopersmit en co.
„	„	Java Koerier*	K. B. de Weerdt	. . . .	E. Moormann en co.
„	„	Mentor.	Duinker. . . .	Amsterdam . .	»
„	schip	Zeeland	Hasewinkel . .	. . . .	Maclaine Watson en co.
„	bark	Factorij*	J. Janzen . . .	Sam. en Soerabaija	Landberg Bezoet de Bieen co.
„	schip	Catharina Geertruida* . . .	E. E. Mos . . .	. . . .	Jacometti en co.
„	schip	D' Elmina.	P. C. Teengs . .	Nederland . . .	J. Cezard en co.
Nederl Ind.	bark	Fathal Seroer	Sech Magroos . .	. . . .	Buijs Jacobsen en co.
„ „	schoen.	L'Union	F. L. J. v. d. Pol	Soerabaija . . .	»
„ „	bark	Djelanie	Said Alie . . .	. . . .	»
„ „	brik	Mabroek	Said Madahie. .	Palembang . . .	»
Engelsch.	brik	Equator*	D. B. Burns . .	. . . .	E. Moormann en co.
„	„	Deva*	Thomas. . . .	. . . .	Hunter Houghton en co.
„	schoen.	Elisabeth Ann*	Rose	. . . .	»
„	bark	Claro*	Sheer	. . . .	»
„	brik	Lord Clarendon*	Prance	. . . .	»
„	schoen.	Carolina*	L. Wells . . .	. . . .	Paine Stricker en co.
„	schip	Elisa Thornton*	Maxwell	. . . .	Martin Dijce en co.
Zweedsch.	brik	Atalante*	A. E. Sohlberg .	. . . .	Rehling en Ekström.
„	bark	Trent*	Elfverson . . .	. . . .	Busing Schröder en co.
„	„	Antelope*	H. J. Hallberg .	. . . .	C. Bahre en G. Kinder.
„	bark	Else*	W. Kruse . . .	Nederland.	Metzendorff Wilmans en co
„	brik	Hindoo*	J. N. Rundberg .	. . . .	Paine Stricker en co.
Hanov.	bark	Adèle*	. . . .	. . . .	»
Meckl.	„	Rostock	Benckee	China	Metzendorff Wilmans en co.
Fransch	„	Barnave*	J. Dubedat. . .	. . . .	C. Bahre en G. Kinder

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Maart	26	N. I.	bark Alnoer	Said	Soerabaija
»	—	»	stooms. Palembang	Roseboom	Batavia
»	27	»	» Sam. Packet	Deighton	»
»	28	»	» Ambon	Hugenh.	Soerabaija
»	29	»	bark Fathal Hair	Babaloan	Sumanap
»	30	»	» Kon. d. Nederl.	Lewis	Batavia
»	—	»	brik Srie Banjak	Malimpo,	Pontianak
April	1	»	» Alrachman	Seman	Banjerm.

Vertrokken schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Maart	27	N. I.	stooms. Palembang	Roseboom	Soerabaija
»	28	»	» Sam. Packet	Deighton	Batavia
»	29	»	bark Pilades	Wolff	S. en China
»	—	»	stooms. Ambon	Hugenh.	Batavia
»	31	»	» Kon. d. Nederl.	Lewis	Soerabaija

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
N. I.	bark	Djoedool Hair	Sech Achmat Basbai	. . . .	Gezagvoerder
„	„	Ellen	T. A. P. Wentholt	. . . .	B. Kopersmit en co.
„	brik	Srie Banjak	Daeng Malimpo	. . . .	Gezagvoerder
„	„	Alrachman	Mohamat Seman	. . . .	„
„	schoen.	Maria Catharina	Radjidin	Padang	„
Ned.	bark	Koophandel	H. de Boer	. . . .	B. Kopersmit en co.
„	„	Hendrika	B. van Aalburg	. . . .	Dorrepaal en co.
Siam.	„	Sijlia.	Lauw Djan.	. . . .	Gezagvoerder
„	„	Tjinghien.	Jap Sian.	. . . .	„
„	„	Kiem Hoklie	Ong Tjaij	. . . .	„
„	„	Kiem Hong Tjaij	Nijoe Katjau	. . . .	„
„	brik	Kiem Hing Tjiang	Liem Tjaij	Siam	„

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Maart	26	Ned.	bark	Dina	J. L. de Haan	Pasoeroean
„	—	N. I.	schoen.	Bella	Iijan	»
„	27	„	bark	Tatas Banjarmassing	Sarif Mah. bin Abd. Bahatoon	Banjermassing
„	—	Eng.	„	Iwan	A. Griffion	Balie (Ampenan)
„	—	Hamb.	schip	Elise	H. Muklemoth	Batavia
„	28	N. I.	schoen.	Hoseeng	Oeij Boeako	Balie (Padang)
„	—	„	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Batavia
„	—	Eng.	bark	Harvest Home	W. Wright	»
„	39	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Pasoeroean

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Maart	27	N. I.	stooms.	Ambon	F. A. B. Hugenholtz	[illegible]
„	—	„	bark	Fathool Madjiet	S. S. bin Awab Djahlan	[illegible]
„	—	„	brik	Rasgil Hair	S. Oemar b. Moh. [illegible]	[illegible]
„	28	„		Salim	S. Abd. Rachm. bin Othman	Sadelhout [illegible]
„	—	Bal.	schoen.	Pinang	Ong Kaij	Balie (Badong)

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Amerikaansch	Norman	Swell	. . . .	Fraser Eaton en co.
Ned. Ind.	Joedul Hair	Sech A. b. A. Bargebeh	Grissee	Gezagvoerder.
Engelsch	Limehouse	J. Chester.	China	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch	Herman de Ruiter	Feijnt	Nederland	Ruijl Cramer en co.
»	Elisabeth Johannes	Oomkens	. . . .	B. Kopersmit en co.
»	President Bam	Ulrich	Nederland	J. F. van Leeuwen en co
Hamburg	Horizont	Becker	. . . .	Wm. Mathieu en co.
Ned. Ind.	Eljoesoer	S. Abd. b. M. Aboebakar	Banca	Gezagvoerder
Nederlandsch	Concurent	de Witt	Amsterdam	Ruijl Cramer en co.
»	Zaanstroom	Schaap	Nederland	Schimmelpenninck en co

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Maart 23	N. I.	schoener Bella	Iijan	Soerabaija
» 25	»	kotter Krabbe	Mardam	»
» 28	»	schoener W. of t. W.	Qedin	Panarnek

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Maart 24	N. I.	schoener Bella	Iijan	Sorabaija.
» 27	»	kotter Krabbe	Mardam	»
» 28	Ned.	schip Comm. v. d. Hein	Hoogenstr.	Rotterdam
» 30	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Boender

Handels- en Scheepsberigten.

Marktprijzen te Batavia
7 April 1858.

Koffij, Java *f* 26,—.
——— Padang *f* 25,—.
Rijst, witte *f* 150,— à 170,— per koyang (1ste kwal.)
——— *f* 135,— à 145,— per koijang (2de kwaliteit)
——— Carga » *f* 115,— à 125.—
Suiker, witte No. 16 *f* 16,—. weinig voorraad
Wisselkoers op Holland, *f* 101,—.
» op Engeland *f* 11,75 p. St.
Gouvernement 101 pCt.

te Soerabaya, 31 Maart 1858.

Suiker No. 16 *f* 17,— à $17\frac{1}{2}$.
Koffij per picol *f* 28,— à 30,—.
Rijst carga per koijang *f* 175,— à 180,—.
——— witte » » » 200,— » 210,—.
Koehuiden per 100 st. » 250,— » 300,—.
Arak per legger » 75,— » 80,—.
Wisselkoers . . . . . 100,— » 101,—. pCt.
Rotting . . . . . . *f* 9,— à 10,—.

Te Pasoeroean, 31 Maart 1858.

Suiker No. 16 nominaal.
Koffij *f* 45,— in detail.
Rijst (CARGA) per koyang *f* 150,—.
id. (WITTE) » » » 180,—.
Olie (KLAPPER) » picol » 20,—.
id. (KATJANG) » » » 16,—.
Wisselkoers pari.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean, 31 Maart 1858.

14,089 picol suiker.
37,018-78 picol koffij.

Uitvoer te Macassar
van den 2 Jan. tot en met den 27sten Febr. 1858

Naar de Moluccos per praauw.

5275 pic. en 1 koij. rijst, 46 do. koffij, 243 do. tabak, 55 keld. genever, 58 kn., 7 vn. en 20 doz. bier en wijn, 68 coll. provisien, 20 ks. zeep, 58 do. 15 ps. geweren, 136 do. en 83 corg. Eur. lijnwaden, 31 do. man. sigaren, 12 bn. en 3 kn. Beng. lijnwaden, 117,130 ps. 10 corg., 24 krandj. aardewerk, 15 pic. koperdraad, 250 bn. en 2 kn. amfioen, 426 pic. en 1250 ps. ijzerwerk, 1 kt. reukwerk, 1625 keld. arak, 34 pic. kruid, 2300 ps. sp. matten, 590 pic. zout, 2 corg. matjes, 189 do. en 1 kt. boeg. sarongs, 10 vs. boter, 49 pic. koperwerk, 159 ps. stalenpennen, 34 pic. gambier, 17 ps. roodgaren, 1 corg. zijde goederen, 16 doz. en 2 krandj. aardewerk, 1 jagt. geweer, 14 kn. anijs, 30 do. kleinigheden, 75 do. thee, 2 pic. gading, 6 do. lood, 8 tonn. boslemmermessen.

Naar Balie per praauw.

20 koij. zout.

Naar Bima per praauw.

72 pic. gambier, 11 kn. en 6 boll. amfioen, 60 st. en 1 kt. ongebl. katoen, 2 pic. lood, 32 do. ijzerwerk, 1 vt. staal, 20 ps. madapolla, 775 st. en 6 corg. lijnwaden, 10 pakk. garen, 2 pic. en 50 pakk. coralen, 1 do. kruid, 500 ps. aardewerk.

Naar Bima per N. I. schoener *Boeroeng Tulaga*, gez. Lavette.

20 pic. gambier, 1 bl. witgaren.

Naar Hongkong per Eng. brik *Maid of Julpha*, Beanwort.

580 pic. rotting.

Naar Timor per praauw.

890 pic. rijst, 60 bn. amfioen, 366 pic. kruid, en 105 ps. ijzerwerk, 14 do. tabak, 8 do. gambier, 5 do. en 25 ks. gading, 80 ks en 6 pic. coralen, 35 do., 150 ps. en 4 corg. geweren, 80 corg., 65 kn. lijnwaden, 1 pic. en 53 ks koperdraad, *f* 3500 zilv. munt, 16 corg. Inl. lijnwaden, 12 kn. en 23 corg. Eur. do, 13000 ps. aardewerk, 1 pic. koperwerk, 2000 ps. sp. matten, 320 ks. en 4 pic. lood, 6 do. anijs, 26 do. zijde, 1 do. boeg. sarongs, 1 donderbus.

Naar Saleijer per praauw.

200 boss. padie, 309 pic. en koij. rijst, 50 pakk. en 2 bn. garen, 15040 ps. aardewerk, 5 corg. stalen pannen, 12 pic. gambier, 4 st. zijde goederen, 60 do. Beng. lijnwaden, 100 ps. glaswerk.

Naar Mandhor per praauw.

67 bn. amfioen, 125 pakk. garen, 140 pic. rijst, 100 ps. glaswerk.

Naar Papoea per praauw.

24 corg. en 2 kn. Eur. lijnwaden, 8 sp. matten aan goudwerk, 8000 ps. aardewerk, 4 corg. en 1 kn. geweren, 25 pic. ijzerwerk, 130 bb. rijst, 1 corg. Inl. sarongs, 1 kt. Beng. do, 1 pic. kruid, 45 do. zout.

Naar Boengies per praauw.

38 pic. gambier, 40 ps. geweren, *f* 1000 rec. in koper, 35 corg. en 17 st. Eur. lijnwaden, 27 pic. zout, 20,500 ps. aardewerk, 5 tonn. messen, 2 pic. teer, 10 st. saleidsche sarongs, 10 do. koperwerk, 28 bn. amfioen, 7 kn. anijs, 33 do. koperdraad, 16 do. garen, 25 pic. rijst, 30 do. kajoos, 4 kn. lijnwaden, 2 st. everlast

Naar Bonthain per praauw.

20 st. madapoll., 2 pic. suiker, 10 kn. ongebl. katoen, 33 pic. rijst, 10 st. lijnwaden, 200 ps. paijongs, 1 pic. tabak, 43 pic. roodgaren, 4100 ps. aardewerk, 3 doz. messen, 26 kn. dranken, 51 pic. gambier, 2 corg. witte kossa, 1 do. wit garen, 2 do. Eur. lijnwaden, 101 pic. en 90 ps. ijzerwerk, 110 st. spiegels, 28 pic. gedr. visch.

Naar Takalar per praauw.

21 pic. gambier, *f* 300 rec. en koper,

Naar Lampako per praauw.

47 bn. amfioen, 40 st. lijnwaden, 20 pakk. wit garen, 5 do rood do.

Naar Boeton per praauw

13 kn. en 70 corg. lijnwaden, 21 do. anijs, 18 pic. ijzerwerk, 3 do. lood, 10 do. koperwerk, 86 do. gambier, 1 kt. geweren, 2 bn. garen, 10 pic. ijzer, 500 ps. aardewerk, 2 kn. amfioen.

Naar BangaE.

116 bn. amfioen, 23 kn. lijnwaden, 60 pic. ijzerwerk, 35 do. koperwerk, 15 st. 1 kt. geweren, 3 pic. kruid, 15 do. gambier, 100 do. zout, 136 do. rijst, 1 do. tabak, 15 kn. anijs, 10 keld. arak, 100 ks. lood.

Naar Hongkong per Ned. bark *Adolf van Nassau*, gez. Meister.

2565 pic. rijst, 2110 do. rotting.

Naar Ceram per praauw.

45 pic. zout.

Naar Hongkong per praauw.

21 bn. amfioen, 3 kn. geweren, 2000 ps. aardewerk, 4 corg. koperwerk, 6 do. boeg. sarongs, 1 kt. spiegels, 5 do. Eur. lijnwaden, 3 pic. kruid, 15 do. rijst, 10 do. ijzerwerk.

Naar Croé per praauw.

390 pic. rijst, 185 keld. arak, 2 do. koffij, 3 kn. geweren, 4 pic. kruid, 15 do. ijzerwerk, 20 bn. amfioen, 2000 ps. aardewerk, 21 kn. lijnwaden, 1000 ps. sp. matten, 1 pic. lood, 1 do. gambier, 4 do koperwerk, 10 kn. wijn, 100 ps. paijongs, 12000 ps. aardewerk, 80 pic. rijst, 60 do. zout, 10 corg. Beng. lijnwaden, 50 do. Eur. do, 12 pic. ijzerwerk.

Naar Koetee per N. I. schoener *Maria*, gez. Claassen.

184 pic. zout, 10 kn. lijnwaden, 50 pic. gambier, 2 kn. diversen.

Naar Laana per praauw.

20 pic. kruid, 2 kn. geweren, 10 pic. ijzerwerk, 1 kt. zw. linnen, 3 do. Beng. lijnwaden, 1 do. boeg. sarongs, 1 do. glaswerk, 4 pic. ijzer, 1 kt. spiegels.

Naar Amboina per praauw.

12 koij. rijst, 6 corg. Inl. lijnwaden.

Naar Kreo en Mangarij per praauw.

325 pic. zout, 100 do. rijst, 12 kn. Eur. lijnwaden, 3 pic. kruid, *f* 2000 rec. in koper, 500 ps. sp. matten, *f* 500 zilv. munt, 20 pic. ijzer en staalwerk, 1 kt. amfioen, 10 pic. gambier, 15 keld. arak.

Naar Hongkong per Ned. bark *Wilhelmina*, gez. Ihnen.

214 pic. rijst, 2563 do. rotting.

Naar Segerie per praauw.

22 bn. amfioen.

Naar Koetee per N. I. bark *Bima*, gez. Tahir.

60 pic. zout.

Naar Lampako per praauw.

5 bn. amfioen, 10 pakk. garen, 100 st. Eur. lijnwaden.

Naar Boele Comba per praauw.

2 pic tabak.

Naar de Moluccos per praauw

5 corg. koperwerk, 5 pic. gadoeng, 3 kn. anijs, 300 pic. en 3 koij. zout, 200 ps. paijongs, 900 pic. rijst, 155 corg. Inl. lijnwaden, 25 do. do. sarongs, 33 pic. gambier, 1 corg., 3 st. en 20 stell. stalen pannen, 6050 ps. aardewerk, 1 corg. ruwe katoen, 1 kn. geweren, 43 keld. arak, 26 kn., 11 corg., 130 st. en 1 bl. zijde goederen, 6 pic. poeder suiker, 40 bn. amfioen, 52 pic. en 600 ps. ijzerwerk, 152 pic kruid, 10 kn thee, 10 pic. tabak, 10 doz scheermessen, 14 do. spiegels, 1 bl. garen, *f* 2600 zilv. munt.

Naar Boeton per praauw.

40 pic. zout, 5 do gambier, 1000 ps. aardewerk, 27 corg. Eur. lijnwaden, 2 pic. ijzerwerk.

Naar Bonthain per praauw.

3 corg. en 10 pakk. roodgaren, 2 do. en 20 Eur. lijnwaden, *f* 140 rec. in koper, 10p ic. drooge visch, 19 maas Inl. goudwerk, 2 kn. bier, 2 do. teer, 10 pic. gambier, 3180 ps. Chin. aardewerk, 100 do. ijzerwerk, 1 pic. coriaanderzad.

Naar Soerabaija per N. I. steomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz.

f 9276 goudgeld, 81,90 pic. gutta percha, 2 kn. amfioen 13,35 pic. was, 18 28 do. mosoë, *f* 2841 rec.

Naar de Moluccos en Timor per N. I. stoomb. *Macassar*, gez. Schmidt.

4 kn. Eur. lijnwaden, 5 krandj. Chin. tabak, 1 kt. en 5 vn. ijzerwerk, 1 kn. paijongs, 1 do. diversen, 1 bl. Beng. lijnwaden, 1 kt. aardewerk, 1 vt. koperdraad. 10 bn. amfioen, 2 vn. provisien.

Naar Boengies per praauw.

200 ps. Chin. paijongs. 1 kt. Eur lijnwaden, 260 Chin. aardewerk, 177 do. do. 4 corg. Eur lijnwaden, 240 do. Eur. boslemmermessen, 12 bn. amfioen.

Naar Hongkong per Deens. bark, *Rosca*, gez. P. Muller.

1020 pic. rotting, 3200 do. rijst.

Naar Salemo per praauw.

8 pic. gambier, 40,000 ps. ijzerwerk. *f* 300 rec. in koper.

Naar Timor per praauw.

52 pic. kruid, 17 kn. geweren, 3 pic. Eur. coralen, 2 do. koperwerk, 14000 ps. en 7 vn. ijzerwerk, 3240 ps. aardewerk, 50 pakk. Chin. zijde garen, 15 kn. thee, 4 vn. meel, 11 kn. en 50 corg. Eur. lijnwaden, 38 corg. Beng. do, 8 do. Inl. do, *f* 1000 zilv. munt.

Naar Ternate per N. I. schoener *Esther Helena*, gez. Deeman.

500 pic. zout, 21 do. gambier, 3 kn. lijnwaden, 65 coll. provisien, 40 kn. dranken, 20 do. man. sigaren, 3 do. en 5 b. garen, 1 do. koperdraad, 3 pic. ijzerwerk, 3 kn. thee, 40 vs. verf, 5 pic. koffij. 2 corg. katoro, 4 st. lood, 2 pic. Chin. medicijnen, 1 kt. reukwerk, 4 vn. meel, 2 kn. geweren, 362 pic, rijst,

Naar Balie en Singapore per Eng. bark *Kim Hok Hein*, gez. Merett,

11 kn. Eur. lijnwaden, 6 do. garen, 10 do. goudddraad, 57 pic. gambier, 79 do. ijzer, 60 krandj. aardewerk, 4 bn. goenie zakken, 4 kn. amfioen, 600 ps. kadj. matten, 3900 ps. sp. matten.

Lading voor Singapore.

306 pic. kaneel.

Naar Singapore per Eng. brik *Carcyra*, gez. Waleson.

1378,71 pic. koffij, 104,44 do. buffelhuiden, 87,80 do. gutta percha.

Naar Hongkong per Hamb. bark *Oscar*, gez. Mathieu.

2250 pic. rijst, 1550 do. rotting, 22 do. notenmuskaat.

Naar Saleijer per praauw.

2 kn. rood garen, 4 pic. gambier. 1000 ps. aardewerk, 1 ijzer, 45 do rijst.

Naar Balie Ampenan per Hamb. bark *Catharina*, gez. Hansen.

31 kn. en 5 bn. lijnwaden, 1 do. amfioen, 13 do. goud 2 bn. rood garen, 40 md. gambier, 10 st. lood, 1 bl. zakk. goenie zakken, 54 pakk. kaneel, 2 md. aarde *f* 2500 zilv. munt, 10 kn. diversen.

Naar China via Lombok per Persische brik *Calibue*, gez. J. Kier

32 kn. manufact., 150 pic. rotting, aan Siamsche zakken waarde van *f* 1000.

Naar Boengies per praauw.

1 kt. en 23 corg. Eur. lijnwaden, 6 st. geweren, 30 pic. 1 corg. rood garen.

Naar Soerabaija per N. I. stoomb. *Macassar*, gez. Schmidt.

1 pak Beng. lijnwaden, 22 pic. was, *f* 12078 recepis, amfioen, *f* 458 zilv. munt, 3 ks. gember, 1 do. boek

Naar de Molucros via Timor Koepang per N. I. stoo *Ambon*, gez. Hugenholtz.

72 pic. 18 meel, 5 pic. peper. 6 kn. man. sigaren, 1 kt. lijnwaden, 16 do. Eur. do, 5 do. geweren, 1 do. Eur. werk, 16 do. en 8 pakk. thee, 7 do. inl. provisien, 25 arak, 2 kn. zijde garen, 15 st. en pakk. koperwerk, 30 stav. ijzer, 1 kt. coralen, 30 do. was, 1 do. spiegels

Naar Timor Koepang per praauw.

4 kn. geweren, 40 pic. kruid, 9 tonn messen, 30 keld. 10 kn. thee, 1000 ps. aardewerk, 3 pic. candy suiker, 5 Beng. lijnwaden, 1 kt. ongebl. katoen, 2 pic. gambi kt. lenking.

Naar Poeloe Laija per praauw.

25 pakk. rood garen.

Naar Bonthain per praauw.

7 kn. en 30 pakk. garen, 6 do. lijnwaden, 2 do. Eur. d pic. gambier, 2 corg. wit linnen, 1 pic. kruid, 1 kt. g ren, 2 pakk. rood garen, 4 kn genever, 1 pic. candy 4 kn. sigaren.

Naar Timor per praauw.

4 kn. geweren, 10 pic. kruid, 5 kn. Eur. lijnwaden, 10 parangs of ijzerwerk, 5000 do. aardewerk, 500 do. paij

Naar Singapore per Eng. schoener *Alma*, gez. Burronos.

250 pic. koffij, 1250 do. sago meel.

Uitvoer te Soerabaija *van den 9 tot en met den 16den* Maart 1858.

Naar Nederland via Probolingo per Ned. schip *Adriana Petronella*, gez. A. A. Broex.

100 pic. rotting, 3500 do. koffij, 1491 do. suiker. *N. H.*

Naar Nederland per Ned. schip *Equator*, gez. J. G. Appel.

168 pic. rotting, 1111 do. koffij, 1340 do. suiker. 699 do. t *P. Kervel en co.*

7008 pic. suiker, 2314 st. koe en buffelhuiden. *Schimmelp en co.*

2461 st. koe en buffelhuiden. *Wm. Mathieu en co.*

Naar Sandelhout per Ned. schip *Joedoel Moebarek*, gez. Sech Oemar bin Mohamat Alan.

1 kt madapoll. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. coralen. *F. B. van Leeuwen en co.*
1 kt. rood katoen, 2 vn. boslemmermessen. *Adam en co.*
8 vn. kruid. *Nash.*
7 pic. Jav. koperwerk, 3 kn. manufact. div. *Arabieren.*

Naar Bima per N. I. bark *Eljeser*, gez. Said Abdulla bin Moh. Aboebakar.

5 kn. lijnwaden. *F. B. van Leeuwen en co.*
1 bl. chitzen. *Thomas.*
1 bl. rood garen, 1 kt. spiegeltjes. *Kruer von Oven en co.*
16 ... werk, 5 kn. zeep, 2 do Chin. thee, *f* 2409 aan sp. m 2 kn. onde geweren, 8 do. manufacturen en kleinigh div. *Arabieren.*

Naar Sandelhout per N. I. bark *Sayool Gaer*, gez. Sech Sahil bin Aboot Ishak.

1 kt. sarongs, 1 vt. boslemmermessen, 1 kt. rood katoen. *van Leeuwen en co.*
2 kn. geweren, 1 do. ijzerwaren. *Kruer von Oven en co.*
6 vn. kruid. *Thomas.*
2 kn. koperdraad. *Mc. Millan Marten en co.*
2 pic. coralen, 300 pd. crepe kruid, 4 kn. en bn. ma div. *Arabieren.*

Naar Banca per N. I. bark *Naim Balhaer*, gez. Sech Abd. bin Salim Biljoen.

6630 pic. rijst. *Adam en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *de Zwaan*, gez. K. J. van Hemert.

882 st. koe en buffelhuiden, 5100 pic. suiker. *Schimmelp en co.*
88 pic. rotting, 1020 st. koe en buffelhuiden, 123 pic. ta bladeren, 6 do. foelie. *Fraser Eaton en co.*
97 legg. arak, 628 pic tabaksbladeren. *P. Kervel en co.*

Naar Amboina per Ned. bark *Carolina Sophia*, gez. C. N. van der Beek.

200 keld. arak, 200 doz. boslemmermessen, 400 pd. *Adam en co,*

Aangekomen Passagiers te Batav

Van den 3den tot en met 6den April 1858.

Met de Ned. Ind. brik *Mabroek*, kapt. *Said Madakeer*, 2 *bieren* en 20 *Maleijers* van Palembang.

Met het Ind. stoomschip *Palembang*, kapt. *H. J. Ros* de hh *van Scherpenberg*, *Kruthoffer*, *Hijmans*, *Themmen Jong*, Mejufvr. *Reed* en *Z. M. troepen* van Soerabaija.

Met het Ned. schip *Staatsraad Baud*, kapt. *de Jong*, de *Courier dit Dubicart* van Australie.

Vertrokken Passagiers van Batavi

van den 3den tot en met den 6den April 1858.

Met de Ned. bark *Kroonprins der Nederlanden*, kapt. *de Bourghille Zetteler*, de heer *In't Veld*, Mevrouw *IJsong kinderen*, Mevrouw *Nieuwenhuijzen*, Mevrouw *van Kervel*, *landers* en 4 *Inl. vrouwen*, naar Soerabaija.

Met het Ned. schip *Nederland*, kapt. *P. van den Berg*, *van der Smissen*, *met* 5 *kinderen* en 2 *Inl. bedienden*, de der Infant. *J. C. Immink met echtgenoote* 3 *kinderen en Inl. diende*, de kapt. der Infant. *Hemers met echtgenoote* en 1 bedie de luit. t/s *G. D. A. Ampt*, de luit der inf. *J. S. Kaart Faille*, de heer *G. P. te Winkel*, de heer baron *van Heec van Brandsenburg*, gewez. 1e stuurman van het Ned *Commercie Compagnie*, de machinisten *Everaars* en *Doraix*, *porteerde militairen*, naar Amsterdam.

CORRESPONDENTIE.

Verscheidene onzer Abonnés verzoeken ons de te opperen, wanneer toch de herstelling van den naar het Postkantoor, in de nabijheid van de sluis zal afgeloopen zijn? Verscheidene ongelukken m bereids, volgens hen, door het opbreken van den en het versperren van denzelven door hooge h zand, hebben plaats gevonden, terwijl de waar wende lantaarns in geenen deele aan hare bestem voldoen.

Redactie.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.